

Közvetítő és hirdetői

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 3-58

Munkaadóság 5-10. 8-53

NAPILÓ

Közvetítő és hirdetői

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

Hirdetési

minden nap, kivéve az
kanap utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. DECEMBER 13.

338. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

Az üldözött reklám

Aki olvasta *William Clissold*-ot, emlékezni fog Dickonra, a hirdetés művészetének zuhatagos ékesszólású apostolára. Dickon szerint a mezei virág sem egyéb, mint tarka hirdetés, amely a méheket mézfogyasztásra csábítja.

— Nincs ember vagy vallás vagy társadalmi osztály, — mondja a regény rendkívül érdekes figurája — amely meg tudná állni a helyét hirdetés nélkül. Ha nem hirdet, menthetetlenül elpusztul. Ha nem hirdet, nem is érdemi meg a létezését, mert elárulja, hogy nem hisz önmagában. Ha a szappanfűzők csak annyit tettek volna a szappan érdekében, mint az akadémia a tudomány érdekében, akkor ma még senki sem ismerné a mosakodást.

Vajjon milyen frappáns szavakat adott volna H. G. Wells a Dickon szájába, ha Londonban is olyan korlátozásokat észlelt volna a reklám terén, amilyenek az utóbbi időben Szuboticán tapasztalhatók?

Most jött meg Szuboticára a kereskedelmi minisztériumnak az a rendelete, amely betiltja az egyik szuboticiai cég sorsolási akcióját, azon a címen, hogy az az ipartörvénynek a tisztességtelen versenyről szóló szakaszába ütközik. Erről a kérdésről a város legutóbbi közgyűlésén élénk vita folyt és végül a városatyák tulnyomó többsége az ipartestületi álláspontot képviselő bizottsági tag előterjesztésével szemben kimondotta, hogy a sorsolás a vásárlókedv ösztönzésének megengedett eszköze. A kereskedelmi minisztérium döntése tehát nyilván az ipartestület és ennek révén a kereskedelmi és iparkamara javaslataira vezethető vissza.

A magunk részéről keresve sem találunk olyan jogos érdeket, amely a kereskedelem és ipar hivatalos szervezeteinek ezt a reklámmellenes felfogását igazolná. Semmiképp sem tartozik a kereskedelem és ipar egyetemes védelmének szférájába egy olyan akció, amelynek az a célja, hogy a reklám jelentősége iránt érzéketlen kereskedőket és iparosokat oltalomban részesítse a reklám legmodernebb elveit követő kartársaik ellen. A sorsolást nem a szöbanforgó cég eszelte ki, hanem világvállalatok statuáltak rá példát és ha beválik, az legjeljebb arra lehet ok, hogy a szakmába vágó többi üzlet is tegye magáévá, nem pedig arra, hogy a reklámnak ezt az Európaszerte divó fajtaját a tisztességtelen verseny kategóriájába erőszakolják. Aki jó árut megfelelő áron ad és amellet forgalma emelésére nem szánja a sorsolással járó befektetést, az jó kereskedő, míg azok a konkurrencsei, akik fűt-fát megmozgatnak ellene, szűk látókörűkről és maradiságukról tesznek tanúságot s amikor az ipari és kereskedelmi korporációk közbelépését veszik igénybe, nem az ipart és kereskedelmet, még kevésbé a fogyasztóközönseget, hanem önmagukat féltik kicsinyességük következményeitől. A kereskedelem szanadsága azt jelenti, hogy a törvény és erkölcs határain belül mindenki szabadon szerezhet érvényű üzleti koncepciójának. Ugy véljük, hogy a kereskedelem szabadságát csorbítja az az intézkedés, amely egy kereskedőt eltölt a szerinte célszerű és a publikum érdeklődésével approbált sorsolástól.

Ezzel kapcsolatban szóvá kell tenni azt a sajátságos gyakorlatot, amely Szuboticán a reklámok iparhatósági felülbirálása és szabályozása tekintetében lábrakapott. A kereskedők hirdetéseinek minden hangzatosabb kitételét lehalkítják, minden markánsabb jelzőjét törlik vagy tompítják. Távol áll tőlünk, hogy az irreális és a hisztikus megtevesztő reklámokat pártfogásunkba vegyük, azonban tekintélyes, közismerten megbízható és a hatósági ellenőrzés számára minden pillanatban hozzáférhető cégek hirdetéseinek túlóvatos cenzurázását nem tartjuk indokoltának. Manapság a reklám nem pusztán közgazdasági cselekmény, hanem bizonyos mértékben a kulturális előrehaladottság fokmérője. A nagyvárosi életnek már szinte szerves tartozéka lett a fényreklám, amely a járókelőket a leglélemlényesebb ötletekkel szórakoztatja. Mivé zsugorodnának ezek a népmulatságszámba menő pompás látványosságok, ha az illetékes tényezők a metro-

polisokban is olyan skrupulózusan ragaszkodnának a hirdetések tárgyilagos szövegezéséhez, mint Szuboticán? Meg aztán mit ártottak a közönségnek, a kereskedelemnek vagy a gyáripárnak azok az egész kontinenst beharsozó epitheton ornansok, amelyekkel a Frank-kávét, az aszpírin, a kalodont, az odót, a Hunyadi János keserűvizet, a lysoform, a Palma kausuk cipősarok addig dícsérték magukat, míg világmárkákka nem léptek elő?

Nem kell olyan hirdetésimádónak lenni, mint Wells Dickonja, hogy kellekép méltányolhassuk azt a szerepet, amit a hirdetési kultusz a közgazdasági fejlődésben betölt. Ott pedig, mint nálunk is, ahol a kereskedelemnek ezer nehézséggel kell megküzdnie, mert a kormányzat a politikai viszonyok miatt nem folytathat egészséges gazdaságpolitikát, hatványozottan fontos, hogy a kereskedőket legalább a reklámban rejlő lehetőségektől ne üssék el egy elavult törvény alapján.

A pénzügyi bizottság megkezdte a költségvetés általános vitáját

Szubotics Nikola pénzügyminiszter expozejá

A költségvetés megszavazása előtt nem lesz változás a politikai helyzetben

Beogradból jelentik: Az általános politikai helyzet napról-napra jobban komplikálódik és

a kormánypártok között mindig újabb surlódási felületek keletkeznek, amelyek a négyes koalíció helyzetét lassankint teljesen aláássák.

Általában mégis úgy itélik meg a helyzetet, hogy a nehézségek ellenére is a kormány tartani fogja magát mindaddig, míg a költségvetést tétő alá nem hozza.

Mint a *Bácsmegyei Napló* beogradai munkatársa előtt egy előkelő politikus mondotta, *állandó megrázkódtatásokra van kilátás, de nagyobb változások nélkül.*

A legjobb bizonyítéka annak, hogy a kormány komolyan gondol a költségvetés gyors megszavaztatására, az a körülmény, hogy a kormány szerdán váratlanul megkezdte a pénzügyi bizottsággal a költségvetés tárgyalását.

Sztojadinovics Milán, a pénzügyi bizottság elnöke, a pénzügyi bizottság munkája ügyében felkereste Korosec Anton dr. miniszterelnököt és megbeszélésük eredményeképp Korosec konferenciára hívta össze Mihailovics Iljást, a parlament elnökét és Szubotics Nikola pénzügyminisztert, akik a pénzügyi bizottság elnökével együtt abban állapodtak meg, hogy a pénzügyi bizottság minél gyorsabban tárgyalja le a költségvetést és hogy ezt a tárgyalást ne is szakítsa félbe. A kormánypárti képviselők az általános vitában csak igen csekély részt fognak venni, úgyhogy az általános vita rövidesen befejeződik. A pénzügyi bizottság csak délelőtt fog ülésezni, délután pedig a többségi tagok beszélnek meg a másnapi tárgyalások anyagát. E szerint a pénzügyi bizottság még decemberben befejezi a költségvetés tárgyalását és a parlament plénuma már januárban foglalkozhatik a költségvetéssel.

Ujabb konfliktus a radikálisok és demokraták között

A legújabb konfliktus a radikálisok és demokraták között Markovics Pera erdő- és bányai miniszter személye körül keletkezett.

A radikálisok a pénzügyi bizottságban nem akarták Markovics Pera miniszternek megszavazni bizonyos hitelek, arra hivatkozva, hogy a miniszter pártoskodó személyi politikát folytat a minisztériumban.

Markovics Pera miniszter emiatt lemondással fenyegetőzött és ezért a pénzügyi bizottság többségi tagjai a miniszterelnökségen konferenciát tartottak. Markovics Pera a konferencián kijelentette, hogy kérdést csinál a személyi hitelek megszavazásából, mire Obradovics Dragomir radikális a hitelek megszavazása mellett foglalt állást. Végül

megegyezés jött létre a hitelek megszavazásában.

ugyhogy a konfliktus már a pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén végleg el fog simulni.

Teszlics Petár gyáros, Pribicevics bizalmasa a királynál

Teszlics Péter sziszeki likörgyáros, aki tudvalevőleg Pribicevics egyik legbizalmasabb hűve, még kedden audiencián jelent meg Öfelség előtt. Ennek az audienciának nagyobb politikai jelentőséget tulajdonítanak, bár maga Teszlics kijelentette az újságíróknak, hogy csak a gyára területén felbukkant földgázforrásokról informálta Öfelséget. Tekintettel a Teszlics és Pribicevics közt fennálló viszonyra, politikai körökben nem hiszik, hogy az audiencia teljesen politikamentes volt.

Szerdán délelőtt Sztanojevics Áca, a radikális párt elnöke is félórás kihallgatáson volt Öfelségénél.

Davidovics és Spaho tanácskozásai

Davidovics Liuba szerdán meglátogatta dr. Spahó Mehmed kereskedelmi minisztert, akivel hosszú ideig tanácskozott. A radikálisok és demokrátaik konfliktusában a muzulmánok még nem foglaltak állást és Davidovics arra törekszik, hogy a muzulmánokat a maga álláspontja számára nyerve meg. A muzulmánok, akik mindig reális politikát folytattak, most is valószínűleg előnyöket igyekeznek elérni, minthogy körülbelül tőlük függ, hogy milyen irányban fog kialakulni a helyzet.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság szerdán ülést tartott, amelyen megkezdte a költségvetés általános vitáját. Először Szubotics Nikola pénzügyminiszter mondott rövid expozejt. Kiemelte, hogy a költségvetés tárgyalása váratlanul érte és így most nem adhat részletes expozejt, ellenben a vita folyamán fog majd az egyes kérdésekről részletesen nyilatkozni. A költségvetés igen kevéssel különbözik a múlt évitől és ugy szamszerű, mint technikai összeállításához alhoz hasonló. A kormány takarékosságra törekedett és a költségvetés legfőbb jellemvonása, hogy az reális. A kincstár bevételei hétmilliárd tesznek ki, a múlt évben 6.795 millió volt a bevétel. A közvetlen adókból 1644 millió folyt be a múlt évben, közvetett adókból 3406 millió, azaz 103 millióval kevesebb, mint az előirányzat. A monopolizátság jövedelme kétmilliárd volt, ami 104 millióval kevesebb, mint az előirányzott. Ebben az évben százmillióval többet irányoztak elő nyugdíjakra. Hangsúlyozta a pénzügyminiszter, hogy az összes miniszterek tárcájuk számára lényegesen több hitelt kértek, mint amennyit a költségvetésbe fel lehetett venni és ezeket az igényeket nagyon le kellett csökkenteni, mer különben 16—17 milliárdra rugott volna a költségvetés.

Az első felszólaló Tupanjanin Milos dr. földmivespárti volt. Hosszabb beszédben bírálta a

költségvetést és a miniszter expozéját, amely nagyon hiányos. Kifogásolta, hogy a nyugdíjak nincsenek részletesen felsorolva. A kiadásokat eltitkolják és ezért a költségvetés fiktív. Az egyes miniszterek sem terjesztették be árcájuk költségvetéséhez külön expozét. Az állami vállalatoknál, különösen az állami cukorgyárakban rablógazdálkodás folyik. Mióta az állam tagja lett a cukorkartellnak, 1600 milliót veszített. A Beograd-csukaricai állami cukorgyárban a tisztviselők 2,600.000 dinár jutalmat kaptak. Az igazgatóságban a leggazdagabb emberek ülnek, mint Szav-

csics Milos és Novakovics. Ez az államnak valószínűleg fosztogatása. A becskerékl cukorgyár tizenegymillió alaptőkével kilencvenmillió nyereséget mutatott ki. Ez a gyár valószínűleg az idegeneknek. Követelte, hogy a függőadósok mérlegét terjesszék a parlament elé. A pénzügy-miniszter kölcsönpolitikája közönséges reklámolás volt és amikor a kölcsön megbukott, a horvátokra akarták a felelősséget hárítani. Tujanjanin ezután a kormány kereskedelmi politikáját támadta, amely miatt az ország gyümölcsstermelése nem fejlődhetik ki.

Összeesküvés Amerika új elnöke ellen

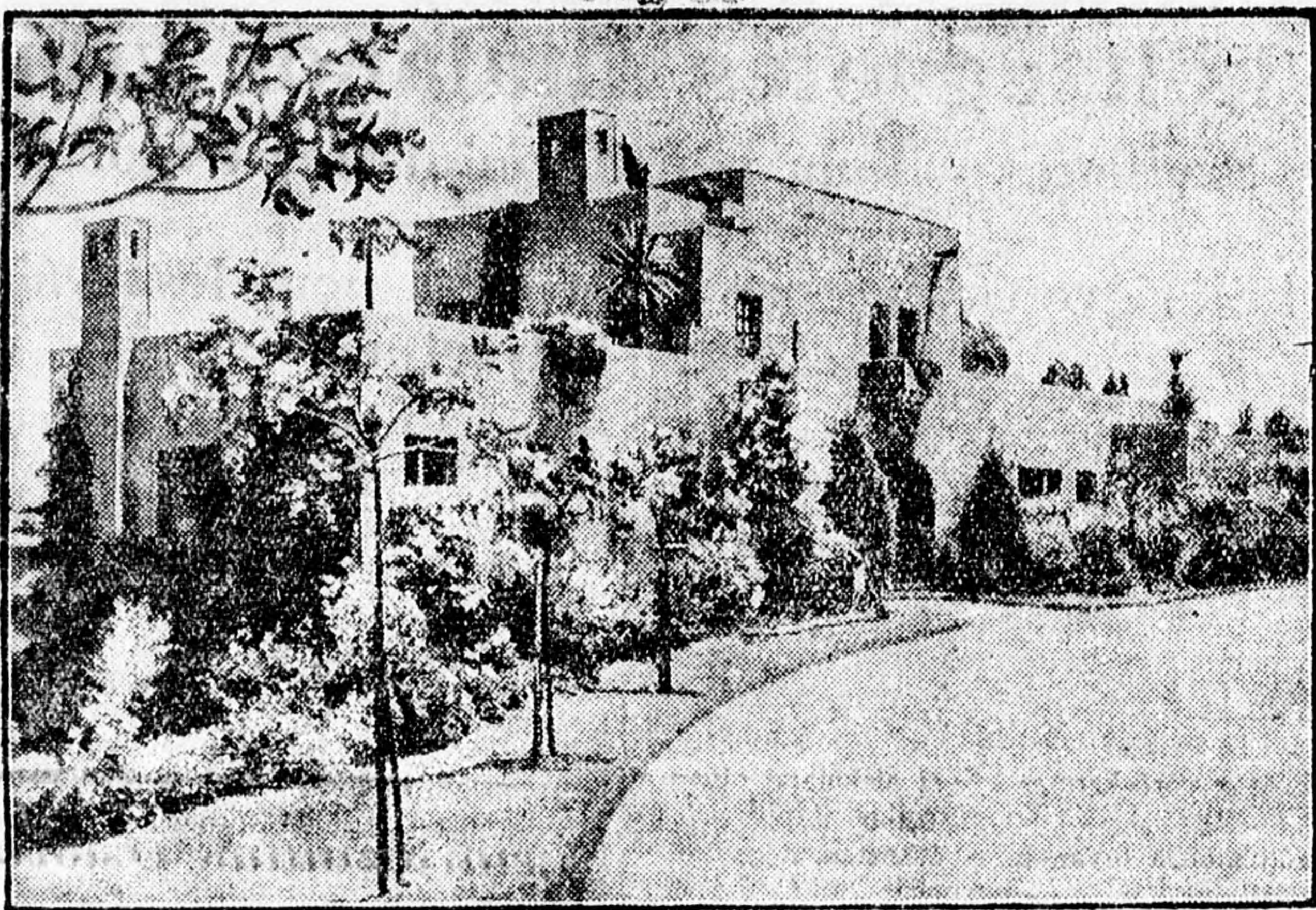
Buenos-Airesben a csütörtökön odaérkező Hoover vonatát fel akarták robbantani

Buenos Airesből jelentik: A rendőrség közli, hogy egy

Hoover elleni összeesküvést fedezett fel. A rendőrség a részleteket nem hozta nyilvánosságra, hogy elkerülje a felesleges izgalomkeltést. Irigoyen elnök nyilatkozatot tesz közzé, amely szerint a rendőrség titkos nyomozása arra vezetett,

Közlök továbbá, hogy 1500 gárdistát vezényeltek ki, hogy különszolgálatot teljesítsen Hoover biztonságára érdekében.

Az Egyesült Államok nagykövetsége még nem kapott részleteket a Hoover ellen szőtt összeesküvésről, amelyet a rendőrségnek sikerült felderíteni. Anyai ismeretes azonban, hogy

Hoover elnök lakóháza a kaliforniai Palo-Altóban

hogy az Estomba-uca egyik házában négy kézigranátot, két aknavető bombát, továbbá nagyobb mennyiségű dinamitot, revolvereket, önműködő pisztolyokat és löszert találtak.

A rendőrség közli továbbá, hogy a házkutatás alkalmával megtalálta a vasutvonalak kidolgozott ter-
vét s azt hiszi, hogy

az összeesküvők közvetlenül Hoover megérkezése előtt, akét csütörtök délutánra várnak, bombákat akartak elhelyezni a sínekben.

Két fiatal embert letartóztattak,

a rendőrség néhány nap óta az Egyesült Államok elleni eljárást ismert személyeket ellenőrzött,

különösen azokat, akik a korábbi tüntetések alkalmával léptek előtérbe, főleg a Sacco és Vanzetti kivégzése, valamint az Egyesült Államok nicaraguai intervenciója ellen rendezett tüntetéseknek. A National City Bank of New York itteni fiókja ellen a múlt év karácsonyestéjén elkövetett bombamerénylet óta amikor két ember életét veszítette, a rendőrség az amerikai nagykövetséget és az amerikaiak tulajdonát gondosan igyekezett védelmezni.

A francia kormány kifizette a volt pénzügy-miniszter fedezetlen csekkjeit?

Klotz szenátor az örültek házában — A csaló szenátor írta alá Franciaország nevében a versaillesi békét

Párisból jelentik: A szenátus ülésének kezdetén Doumer elnök bejelentette, hogy az államügyészség megindította a büntető eljárást Klotz szenátor ellen és kéri a szenátustól immunitásának felfüggesztését. A megkeresésben fel van sorolva, hogy Klotz szenátor a Kellner karrossziagyárnak

két fedezetlen csekket adott át 60,000 és 125,000 frankra kiállítva

egy automobl vételára fejében.

A cég, mikor meggyőződött róla, hogy a csekkek hamisítványok, feljelentette a volt pénzügyminisztert a rendőrségen.

A második büntető feljelentést a francia nemzeti bank tette Klotz szenátor ellen, aki egy ismert nevű párisi bankár aláírásával hitellevelet nyújtott be, amelyről kiderült, hogy nincs fedezete és nem a banktól származik.

Az ügyész átiratát a szenátus vita nélkül a mentelmi bizottsághoz utasította, amely meg fogja idézni Klotz szenátort. Jogtanácsosa, Torrès hírneves párisi ügyvéd azonban hivatalosan értesítette a szenátus elnökséget, hogy Klotz szenátor nem felelhet meg az idézésnek, mert a malmalsoni állami tébolydában van

és állapota miatt nem hallgatható ki.

A megőrült Klotz szenátor a Clemenceau-kabinetben pénzügyminiszter volt és Franciaország nevében ő írta alá a versaillesi békeszerződést.

Az Agence Technique de la Presse című lap a botránnyal kapcsolatban felveti a kérdést, hogy ki fizette ki a Klotz szenátor által kiadott fedezet nélküli csekket, mert tény, hogy ezeket kifizették. A lap értesülése szerint

ezeket a csekket a kormány fizette ki

és pedig nem a rendes hivatalos titkos alpból, hanem van egy ugynevezett fonds-noire (fekete alap), amelyet ilyen célokra fordítanak. A lapok megjegyzik, hogy a hatvanegyéves Klotz nagylábon élt és főképpen a lóversenytereket látogatta. Mint pénzügyminisztertől, tőle ered az a híres jelszó, hogy majd fizetnek a németek.

Legjobb hirdetési orgánium
a „BÁCSMEGYEI NAPLO”

Jogerős a plavnai gyilkos nyolc évi fegyházbüntetésére

A semmitőszék elutasította Ivancics Sztevan semmiségi panaszait

Noviszadról jelentik: Nagy szenzációt keltett annakidején az a gyilkosság, amelyet Ivancics Sztevan husz éves plavnai legény követett el 1927. november 20-ikán. Ivancics, aki a falu leggazdagabb birtokosának a fia volt, már hosszabb idő óta szere mi viszonyt folytatott Bartulov Ivkával, a község legszebb leányával. Ivancics szerelmét a Plavna melletti országúton egy találka alkalmával huszonkét késszurással megölte. A gyilkos legény a következőket mondta:

— Évek óta udvaroltam Ivkának, akivel bizalmas viszonyban voltam. Gyakran összeesztünk, mert a leány mindenkivel kacérokodott és egy ilyen alkalommal mások előtt is felelősségre vontam viselkedésemért. Ekkor Ivka unokabátyja megfenyegetett, hogy megvertől való félelmemben kerülni kezdtem a leányt, később pedig meg is nősültem.

— 1927. november 20-ikán véletlenül újból találkoztam a leánnyal, aki aznap estére találkára hívott a falu végére, az országútra. A találkára el is mentem és ekkor Ivka hizelegni kezdett nekem, ölelt, csókolt, majd arra akart rábírn, hogy váljak el a kedvéért a feleségemtől. Megmondtam neki, hogy ezt nem tehetem, mire azzal fenyegetett meg, hogy megöli anyámat és nővéreimet, mert szerinte ok az oka annak, hogy nem lehetünk egymáséi. Amíg Ivka beszélt, a mögöttünk lévő bokorból hirtelen gyanus zörejt hallottam. Nagyon megijedtem, mert azt hittem, hogy a leány unokabátyja rejtőzött el mögöttünk és most be akarja váltani fenyegetését. A vak sötétségben kirántottam a bicskát és vaktában szurkálni kezdtem. Egyszerre azt éreztem, hogy Ivka összeesik mellettem. A szurások őt találták. A leány később mégis feltápáskodott, futásnak eredt, én pedig önkívületi dőlpotban utána rohantam és huszonkét szurást ejtettem rajta.

Ebben az érdekes bűnyűben a noviszadi törvényszék ez év június huszonnyolcadikán tartotta meg az elsőfoku főtárgyalást. A bíróság a vádlott védekezését nem fogadta el és Ivancicsot gyilkosság miatt nyolc évi fegyházra ítélte. A felelbiteli bíróság október tizenhétedikén tárgyalta az ügyet és helybenhagyta az elsőfoku ítéletet. Ujabb felelbités folytán szerdán került a bűnyű a noviszadi semmitőszék elé, amely elutasította a beadott semmiségi panaszokat és az elsőfoku fórumok ítéletét helybenhagyta, úgyhogy az most már jogerőre emelkedett.

Két gyilkos a felelbiteli bíróság előtt

A bíróság helybenhagyta a gyilkos moli köműves öt évi és a gyilkos pancsevoi géplakatos tízévi fegyházbüntetését

Noviszadról jelentik: A noviszadi felelbiteli bíróság dr. Gyurgyev Bosko-tanácsa kedden tárgyalta Radulaski Leontije moli köműves bűnyűjét, aki ez év március 7-ikén a moli vasúti állomáson agyonlőtte Szegedinszki Szóka asszonyt, akivel régebben közös háztartásban élt.

A bűnyűt elsőfokon a szubotcai törvényszék tárgyalta. Radulaski Leontije a főtárgyaláson beismerő vallomást tett. Elmendotta, hogy 1921-ben Molon ismerkedett meg Szegedinszki Szókéval. megszerették egymást és közös háztartásra léptek, de később az asszony veszekedett vele és újabb követelésekkel állott elő. 1922-ben Szegedinszki Szóka elhagyta Radulaskit, akit később tartásdíjért beperelt.

Az asszonnyal való pereskedések felemésztették Radulaski vagyonát, de az asszony még akkor is zaklatta végrehajtásokkal, amikor a férfi már Beogradban élt. Március 7-ikén újabb tárgyalás volt a szentái járásbírósnál. Egy nappal előbb Radulaski Molra ment és a pályaudvaron találkozott az asszonnyal, aki gúnyosan Radulaskira nézett és kinyújtotta nyelvét. Ez végleg elkészerítette a férfit, aki revolvert kirántva, az asszonyra löött. A golyó az asszonyt nyakszirten találta és azonnali halált okozott. A szubotcai törvényszék szándékos emberölés büntetésében mondta ki hünyösnek a vádlottat és öt évi fegyházra ítélte.

A felelbiteli bíróság kedden tárgyalta Vaskov Pája pancsevoi géplakatos bűnyűjét is. Vaskov Pája ez év május 11-ikén Deményi Mihály pancsevoi munkást, akit egy házban lakott, késsel mellbeszurta, úgyhogy Deményi a helyszínen meghalt. Vaskov Pája ezalkalommal férje segítségére siető Deményi Mihálynéra is rátámadt és késsel azt is megszurta, úgyhogy az asszony súlyos sebesüléseket szenvedett. A büntényre az adott okot, hogy Vaskov Pája régebbi idő óta szerelmi viszonyt folytatott Deményi leányával. Ebből kifolyólag Vaskov és Deményi között állandó nézeteltérések voltak. A pancsevoi törvényszék tízévi fegyházra ítélte Vaskovot.

A felelbiteli bíróság előtt Vaskov ittassággal védekezett és nem akart a cselekményre visszaemlékezni. A felelbiteli bíróság helybenhagyta az ítéletet.

Mi gondosan kipróbáltuk és

konstatáltuk, hogy a

Tungsram Bárium csövek

rendkívül jók a

„SABA” rádiókészülékben

és más készülékekben is

Vételkényszer nélkül adunk bárkinek szívesen alkal-
mat, hogy a **Bárium csöveket** saját ké-
szülékében kipróbálja

Konrath d. d. Subotica

Bolivia elrendelte a mozgósítást

A boliviai kormány hallani sem akar a békéltető közvetítésről

Newyorkból jelentik: A boliviai követség nyilatko-
zatot tett közzé, amely szerint

Boliviában a helyzet továbbra is nyugodt, a
kormány megtett minden intézkedést, de a
tartalmakat még nem mozgósította.

A boliviai követnek az Associated Press levelezője
előtt tett kijelentése szerint a boliviai külügyminiszter
utasította, hogy vegyen ismét részt a Washing-
tonban ülésező panamerikai értekezleten.

A követség nyilatkozatából kiderül, hogy

a boliviai kormány elrendelte a mozgósítást,
ami a helyzet komolyságát még csak fokozza.

Bár a boliviai kormány cáfolja a mozgósításról

szóló híreket, a feszültség egyre veszedelemesebbé vá-
lik, mert

Bolivia hallani sem akar a békéltető közveti-
tésről,

A boliviai kormány csak annyit ismer be, hogy
önkéntesek jelentkezését elfogadja és így alakultak
már önkéntes ezredek, ezenkívül az 1929-es korosztályt
behívták és a vöröskereszt tábort alakulatai olyan elő-
készületeket tesznek, mint mozgósítás esetén.

Washingtonba olyan hírek érkeztek, hogy
a boliviai kormány a lemondás tervével fog-
lalkozik,

mert módot akar nyújtani arra, hogy valamennyi párt-
ból nemzeti koncentrációs kormány alakuljon.

Tovább tart a szentai diák-sztrájk

A hetedikesek szülei is követelik a számtantanár elhelyezését

Szentáról jelentik: A szentai gimnázium hetedikes
tanulóinak sztrájkja tovább tart. Mrkobrad György,
a főgimnázium igazgatója a sztrájk ügyében szerda
délután három órára értekezletre hívta össze az érde-
kelt diákok szüleit. A tanácskozáson meg is jelent
tizenöt szentai szülő és a két óráig tartó értekezlet
végül is eredménytelenül ért véget, mert a szülők nem
voltak hajlandók engedni álláspontjukból és fenntartot-
ták azt a kívánságukat, hogy Markovics Dragóljub
matematika tanárt, aki a hetedik osztály huszonhárom

növendéke közül tizennegyed buktatott el az első har-
madévből, helyezték át más osztályba.

A szülők és tanárok értekezletével egyidejűleg a
hetedikes diákok is tanácskoztak a Fehér Hajó ven-
dőglő külön termében. A megbeszélések során a diák-
ság elhatározta, hogy a sztrájkot tovább folytatja
mindaddig, amíg Markovics tanárt az igazgató más
osztályba nem helyezi át. Mrkobrad igazgató csütör-
tök reggelre újabb konferenciát hívott össze, amelyen
már a bánáti növendékek szülei is meg fognak jelenni.

A Népszövetségi Tanács a lengyel- litván konfliktust tárgyalta

Briand, Chamberlain és Stresemann szimbólikus jelentőségű kirándulást terveznek Locarnóba

Luganóból jelentik: A Népszövetségi Tanács szer-
da délelőtti ülésén

a lengyel-litván viszály kérdését tárgyalta.

Briand felhívására Waldemar Litván miniszterelnök
ihelyt foglalt a tanács asztalánál. Quinone de Leon
előadó utalt arra, hogy a tanács nem elégedhet meg
azzal, hogy várakozó álláspontot foglaljon el.

Ha a felek közötti tárgyalások nem vezetnének
eredményre, akkor

a tanács vétene alapvető kötelessége ellen, ha
megengedné, hogy a végtelenségig fennra-
radjon a mai abnormis helyzet,

amely kárcsan befolyásolhatja a szembenálló feleken
kívül másokat is. Az előadó megemlítette, hogy no-
vemberben Königsbergben a felek értekezletet tartot-
tak, miután azonban erre az értekezletre vonatkozó-
lag a tanács még nem kapta meg az okmányokat,
az előadó indítványára az elnök felkérte a két állam

képviselőit a betervezett anyag kiegészítésére.

A kulisszák mögötti tárgyalásoktól, amelyek szor-
galmasan folynak, hír szerint nem várható különösebb
fordulat. Az érdekelt államférfiak megbeszélései, mint
mondják, annak az egyezménynek az érdekében mo-
zognak, amelyet szeptemberben Genfben létesítettek

a jóvátétel újabb rendezése, a Rajna-vidék ki-
űritése, valamint a megállapító és egyeztető
bizottság megalakítása tárgyában.

Ez az egyezmény azonban alkalmazásában külön-
böző értelmezéseket engedhet meg. A mostani megbe-
szélések célja az, hogy tisztázzák az itt felmerülhető
nézeteltéréseket, valamint az eljárással összefüggő
kérdéseket.

A spanyol kormány azt a kérést terjesztette a
Népszövetségi Tanács elé, hogy
1929-ben Madridban tartsa meg a Népszövet-
ség üléseinek egyikét.

A kérés összefüggésben van azzal, hogy 1922-ben két
nagy kiállítást rendeznek Barcelonában és Sevigliában.
Azt hiszik, hogy a tanács eleget fog tenni a kérésnek
és a Népszövetség júniusi ülését valószínűleg Spanyol-
országban fogják megtartani.

Párisi jelentés szerint a Petit Journal tudósítója
jelenti Luganóból, hogy a Népszövetség ülésének lesz
egy szimbólikus jelentőségű kirándulása, amelyen
Briand, Chamberlain és Stresemann tanúságot akarnak
tenni arról, hogy Locarno szelleme nem tünt el.

A francia külügyminiszter vetette fel a gondo-
latot, hogy a három külügyminiszternek el
kell záródokólnia Luganóból Locarnóba, hogy
a világ lássa, hogy Locarno szelleme még él.

Mihelyt az időjárás kedvező lesz Briand, Chamberlain
és Stresemann kirándulnak Locarnóba és ott hármas-
ban fognak tanácskozni.

Ideggyógyintézetbe szállítottak egy híres német drámairót

Berlinből jelentik: Sternheim Károlyt, a neves né-
met drámairót kedden idegszanatóriumba szállították.
Házassági tragédia és új házassági terv vonul meg a
jeles német drámairó idegeinek összeroppanása mö-
gött, Sternheim Károly elvált első feleségétől, azután
nőül vette egy müncheni dúsgazdag ügyvéd elvált fe-
leségét, de ez a házassága már kezdetben boldogta-
lan volt és a házasság közös egyetértéssel elhatározták
a válást.

A válópör első tárgyalása után nyilvánosságra ju-
tott, hogy a drámairó máris eljegyezte Wedekind Pa-
melát, Frank Wedekind, a híres német drámairó leá-
nyát, akinek a színpadon nagy sikerei voltak Stern-
heim darabjában. Ezen annyira felbőszült a válófél-
ben lévő Sternheimné, hogy többé hallani sem akart
arról, hogy kölcsönös megegyezés alapján mindkét
fél hibájából kérjék a házasság felbontását, hanem
igen nagy anyagi követeléseket támasztott Sternheim
Károly ellen, amelyeket a drámairó nem tudott telje-
síteni.

Az izgalmak annyira megviselték Sternheim idegeit,
hogy a Wedekind-család, amelynek a Bódeni tó part-
ján lévő kastélyába vonult vissza, a válópör eldőltéig
a felzaklatott lelkiállapotban levő író orvosi tanácsra
beszállította a Kreuzwetter-sanatóriumba.

Letartóztatták Oslovát község pénztárnokát

Kiderült a sikkasztás gyanúja miatt öngyilkossá lett segédjegyző ártatlansága

Pancevórol jelentik: A bánáti Oslovát községben,
mint megírtuk, nagyarányú sikkasztást fedeztek fel a
községi pénztárban. A vizsgálat során Kaurics Gája
segédjegyző, amikor a bizottság megjelent a lakásán,
hogy házkutatást tartson, agyonlőtte magát. A vizsgá-
lat, amelyet tovább folytattak, mos megállapította, hogy
Kaurics ártatlan volt. A tragikus véget ért segédjegyző
Avirovics Csedomir jegyző áldozata lett.

A pancevói ügyészség utasítására lefolytatott
vizsgálat teljesen tisztázta a sikkasztás ügyét. Megállá-
pították, hogy a sikkasztásokat Avirovics jegyző és
Predics Szvetozár községi pénztárnok követték el. Avi-
rovics a vizsgálat elől megszökött és azóta nyomá-
vesztett, Predics Szvetozár pénztárnokot pedig a na-
pokban letartóztatták.

A rendőrség házkutatást tartott Predics lakásán
és találtak egy nyugtát, amely szerint Avirovics Cse-
domir jegyző és Szubics Misa bíró tízezer dinárt vet-
tek fel ismeretlen célra a község pénztárából. Egy má-
sik nyugta szerint több polgár 6313 dinár adót fizetett
be a község pénztárába és ezt az összeget Predics
magának tartotta meg. Találtak egy adóívet, amely
szerint négy polgár 21.488 dinár adót fizetett be, de
Predics pénztárnok ezzel sem számolt el.

Tisztázták annak a hatvanezer dinárnak a történe-
tét is, amely miatt Kaurics Gája segédjegyző öngyilkos
lett. A vizsgálat során a bizottság kerestett hatvanezer
dinár agrárpénzt. Kaurics Gája azt vallotta, hogy ő
átvett ugyan hatvanezer dinár agrárpénzt, de azt
nyugta ellenében átadta Predics Szvetozár pénztárnok-
nak, a nyugtát pedig Avirovics jegyzőnek adta át.
Mint hogy a jegyző megszökött és a nyugtát nem ta-
lálták, Predics pénztárnok letagadta, hogy a hatvan-
ezer dinárt neki Kaurics átadta. Kaurics ezzel szemben
nem tudta bizonyítani a pénz átadását és félelmében
lőtte agyon magát.

Predics pénztárnok lakásán december 2-ikán tar-
tott házkutatás alkalmával találtak egy nyilvántartást,
amelybe Predics sajátkezűleg vezette be, hogy július
15-ikén átvett Kauricstól 35.000 dinárt és július 21-ikén
25.000 dinárt. A lap szélére a bélyegzés mellé Predics a
következő megjegyzést írta:

»Leszámoltattam Avirovicssal.«

A bizonyítékok alapján Predics Szvetozárt a vizs-
gálatról rendelkezéssel letartóztatták és beszállították a
pancevói ügyészség fogházába.

Erdélyi Béla diákkorában is erőszakoskodott kolleganőivel

Erdélyi volt iskolatársai nyilatkoznak a hitvesgyilkos al-doktor temesvári szerepléséről

— A Bács megyei Napló temesvári munkatársától —

A cinikusan mosolygó Erdélyi Béla — mint ismeretes — Temesváron töltötte diákeveinek egy részét. Erdélyi Béla, aki naponta kapja a szerelmes levelek garadatát hisztériás színésznőtől, közismert dőmonoktól és a modernség maszlagától elkábitott urilányoktól, a Bánság metropolisában sem tagadta meg önmagát és már akkor előre sejtette, hogy dicstelen karriert fog befutni. Budapest előkelő bárjainak állandó törzsvendége, ismert vívője, aki színésznők állandó lovagja! szegődött, a híres krákéler, aki nem tűrt szennyet a becsületén, noha nem átalotta magát bárónak kiadni és váltókat hamisítani, már mint gimnazista is kimagaslott a hétköznapi típusok közül. Formálisan lepipálta a társait. Nem tanulásban, mert Erdélyi Béla sokkal könnyelműbb volt ahhoz, sem hogy tanuljon. Különbösen még Budapesten a kommün ideje alatt megszokta, hogy ne tanuljon, mert a hatodik osztály politikai megbízottja, aki köteles volt minden hónapban referálni tanárainak politikai megbízhatóságáról, egyáltalán nem tanult. Megszokta, hogy minden munka nélkül is elismerik a tehetségét. Amikor a proletárdiktatura dicstelen véget ért, Erdélyi is jónak látta, hogy elhagyja Budapestet és így került Temesvárra.

A temesvári zsidó lyceum hetedik osztályába járt 1921-ben. Magas, nyúlank fiú volt Béla, aki hencseregével, pökhendi viselkedésével csakhamar közutálatnak örvendett az iskolában. Társai között nem volt egyetlenegy jóbarátja sem. Az iskolatársnői pedig rettegtek tőle, mert szemtelensége nem ismert határt és beszédmodora elviselhetetlenül drasztikus volt. Mindig gondosan vasalt ruhában járt, finom kölni vizeket és parfümököt használt. Szülei hazulról tömték pénzzel és ennek természetes következménye az volt, hogy szinte két kézzel szórta a pénzt. Temesvártól való diákoskódása azonban nem volt hosszú életű. Még az iskolaév közepén kicsapták, azzal az indoklással, hogy veszélyezteteti az iskola erkölcsét. Erdélyi visszament Budapestre és a Röser-féle iskolába iratkozott be.

A Bács megyei Napló munkatársa felkutatta Erdélyi

lyi Béla több volt osztálytársát, akik a következő, egyáltalán nem hízogó portrét festették a hitvesgyilkos »doktor urredő. Az egyik informátor egy hölgy, aki az egyik temesvári gyárban van alkalmazásban, ezeket mondta:

— Erdélyit szívből utáltuk mi lányok valamilyen nyien. A legnagyobb mértékben beképzelt volt. Mindenkinek udvarolni szeretett volna és nem átalott erőszakoskodni velünk. Magát mindig mint gáncs és félelem nélkül lovagot emlegette, másokról pedig kicsinylőleg nyilatkozott. Mindenki utálta.

Egy diátársával is beszélgettem, aki nagyon jellemző rajtot adott Erdélyiről:

— Bélának a legnagyobb gondja mindig az volt, hogy ő legyen a legelegánsabb az osztályban. A temesvári mulatóhelyeknek törzsvendége volt, ahol reggelig dőszölt és ittas lövel jött mindig az iskolába. Tanulni természetesen sohasem tanult és csak szerencsésének köszönhette, hogy bukás nélkül megusztta az első félévet, a másodikban azonban, mint ismeretes, kicsapták. Már akkor is híres kötekedő volt, aki folyton hangoztatta, hogy azért tanul olyan szorgalmasan vivni, mert egy uriembernek feltétlenül szükséges a párbajozás.

— Nem tudja, hogy miért csapták ki Erdélyi Bélát a gimnáziumból? — kérdeztük.

— De igen! — felelte Erdélyi volt iskolatársa. — Egy kis diákkollégánőt este a parkba csalta, erőszakoskodni kezdett vele és amikor az kétségbeesetten védekezett, formálisan letépte ruháját a testéről. Csak segélykiáltásaira mentették meg a járókelők a lányt Erdélyi Béla brutális támadásától. Másnap azután a dolog kitudódott és Erdélyit azonnal kicsapták az iskolából.

Ime egy év története Erdélyi Béla életéből. Ez is méltán szerepelhetne az ügyészség aktatömegei mellett, mint egyik ékes dokumentuma annak az előjátéknak, amiből azután a szomorú tragédia: a szegény szerencsétlen Forgács Anna meggyilkolása elindult.

Ifjabb Kubán Endre

Visszaadják a katolikus hitközségnek a szombori apácázárdát

A bácskai tartomány új tanítóképzőt épít Szomborban

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány közgyűlését dr. Manojlovics Vladiszláv elnök szerdán délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg. A névsorolvasás után hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Napirend előtt Katicas Pánta, majd Mahler Károly németpárti interpelláltak.

Dr. Ivkovic-Ivandéki Imre válaszolt Mahler interpellációjára.

A közgyűlés ezután áttért a napirendre. Egyhangulag elfogadták a községi állatorvosokról szóló szabályrendelet módosítását, amely szerint a jövőben a községi állatorvosokat a községek választják. Ugyancsak egyhangulag elfogadták a tartományi takarékpénztár ügykörének módosításáról szóló szabályrendeletet is.

Ezután áttértek a községi törvénytervezetre. Terzin Pál javasolta, hogy a tartomány e tárgyban készített elaboratuma terjessze fel a tartományok szövetségéhez. Udicki Szvetozár ellenezte Terzin javaslatát, mivel a vajdasági községekben speciális állapotok vannak. Javasolta, hogy a bácskai, a dunamelléki, a beogradi és a szerémségi tartományok együtt tegyék meg észrevételeiket.

Bunk Szteván után Klicin Mita szólalt fel. Különösen három körülményre hívta fel a közgyűlés figyelmét. A jelenlegi községi törvény értelmében, ha a községi képviselőtestületnek egyharmadánál több tagja beadja lemondását, új képviselő bizottságot kell választani. Tehát a képviselőtestület egyharmada és egy tag terrorizálhatja lemondásával az egész képviselőtestületet. Javasolta, hogy indítványozzák, hogy ilyen esetben csak a lemondás által megüresedett képviselői állásokra írják ki az új választást. Másodszor a jelenlegi törvény szerint a községi bírót és albirót a képviselőtestület csak saját tagjai sorából választhatja, azonban a törvény szerint ezeknek az államnyelvet tudniuk kell. Előfordulhat, hogy a képviselőtestület egyik tagja sem tudja az államnyelvet, miután ez rájuk nem kötelező és így nem választhatnak bírót és albirót. Tehát az új törvényt úgy kell módosítani, hogy a bírót és albirót ne kelljen a képviselőtestület tagjaiból választani. Végül a jelenlegi törvény szerint, ha a községi előjáróság megalakulása ellen felebbezést

nyújtanak be, akkor a képviselőtestület működését nem kezdheti meg. Javasolta, hogy az észrevételek közé vegyék be, hogy a jövőben az előjáróság a felebbezésre való tekintet nélkül megkezdheti működését és a választás elleni felebbezésről a döntés az államtanácsot, vagy a közigazgatási bíróságot illeti.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta Klicin javaslatát.

A mezőgazdasági tanácsba a lemondott Palics József helyett egyhangulag Jerkovic Bozso földművespártit választották be.

Ezután megkezdték a kénényseprőkről szóló szabályrendelet tárgyalását.

Dr. Manojlovics Vladiszláv déli tízenként órakor berekesztette az ülést és folytatását délután négy órára tűzte ki.

Délután félőtkor nyitotta meg ismét az ülést dr. Manojlovics Vladiszláv elnök.

Ivkovic-Ivandéki Imre dr. felolvasta annak a bizottságnak a jelentését, amelyet a szombori Notre Dame zárda ügyében dr. Deák Leó javaslatára küldtek ki. Ez a bizottság megállapította, hogy jogtalanul vették el a zárda épületét a tanítóképző céljára és ezt a miniszterium is belátta, mert 1925-ben elrendelte, hogy adják vissza a zárdat a római katolikus hitközségnek. A bizottság megállapította azt is, hogy időközben a régi vármegye 900.000 dinárt szavazott meg tanítóképző építésének céljára, de ezt az összeget nem használták fel. Végül megállapította a bizottság, hogy hasonló jogsérelem érte a többi felekezeteiket, így a görögkeleti hitközséget is, mert különböző ingatlanokat vették el. Ezért a bizottság a következő javaslatot terjesztette elő:

»A közgyűlés uasítsa a tartományi választmányt, hogy a 900.000 dinár felhasználásával váltsa meg a Szemző-alapítvány haszonélvezetét és az épületet alakítsa át tanítóképző intézet és internátus céljára. Ezzel egyidejűleg a Notre Dame zárda épületét adják vissza a római katolikus hitközségnek. Utasítsák továbbá a választmányt, hogy gondoskodjék arról, hogy a többi hitközségnek Agóteket is visszajuttassák, amennyi-

ben megfelelő helyiséget találnak az ezekben az épületekben elhelyezett intézmények számára.»

A javaslat felolvasása után Jójkics Dusan radikális szólalt fel és kérte, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről, az ügyet pedig utalják át a panasz-és kérvénybizottsághoz.

Nikolics Szteván radikális a javaslat ellen szólalt fel. Azzal érvelt, hogy a magyar éra alatt a nemzeti-ségieknek nem volt iskolájuk és most is sokkal fontosabb kérdések várnak elintézésre, de a nemzeti-ségük türelmetlenek.

Dr. Manojlovics Vladiszláv elnök a javaslat mellett szólalt fel, ugysztintén Presies Miskó szuboticaí képviselő is, majd Manojlovics elnök szavazásra tette fel a javaslatot. A szavazás előtt Jójkics és Nikolics elhagyták az üléstermet, mire a közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot. Az ülést ezután berekesztették és folytatását csütörtök reggel kilenc órára tűzték ki.

Hathavi fogház helyett négyezer dinár pénzbüntetés

A semmitőszék érdekes ítélete egy sajtóperben

Novisadról jelentik: Érdekes sajtóper foglalkoztatta szerdán a noviszadi semmitőszéket. A vrsaci Glas Naroda című hetilapban a múlt év folyamán éles támadások jelentek meg Ribarov Dusan vrsaci tanfelügyelő ellen. A cikkek miatt a tanfelügyelő sajtóper indított a lap ellen. A lap felelős szerkesztője, Stankov Stevan hatvannyolevecs nyugalmazott vrsaci rendőr megkapta a tanfelügyelő sajtókeresetét, mire a cikk szerzőjeül megnevezte Paunovic Száva vrsaci tanítót. A vrsaci vizsgálóbíró Stankov bejelentése alapján felhívta Ribarov Dusan tanfelügyelőt, hogy adjon be külön vádiratot a cikk megnevezett szerzője ellen, aminck — noha a felszólítás ellentétben áll a sajtótörvény rendelkezésével — Ribarov eleget tett és újabb vádiratot adott be, most már a cikk megnevezett szerzője ellen is. A cikk szerzőjeként megnevezett tanító azonban, amikor a vádiratot kézhez kapta, alaki kifogásokat emelt a vádirat ellen, mert az nem volt a sajtótörvényben előírt közzététel felszerelve. A főmagánvádló azután eleget tett a sajtótörvény előírásának és a keresethez mellékelte a cikket tartalmazó lappéldányt és egyéb hiányzó mellékeket. Az újabb keresetre a cikk írójaül megnevezett tanító meglepetésszerűen azt a bejelentést tette, hogy a cikket nem ő, hanem Jovanovic Pánta, egy közben elhalt kártársa írta és ennek bizonyosságul mellékelte annak kéziratát is. Az eljárás ennek következtében megszűnt ellene, azonban tovább folyt a lap felelős szerkesztője ellen, aki a cikkíró nem tudta a bíróság elé állítani.

A belacrkvai kerületi törvényszék vád alá helyezte Stankov Stevan felelős szerkesztőt, ellenben a június 12-ikén megtartott főtárgyaláson elfogadta a vádlott felelős szerkesztő védekezését és felmentette.

Ribarov Dusan tanfelügyelő megfellebbezte a belacrkvai törvényszék felmentő ítéletét és a noviszadi felelőbírói bíróság október 30-ikán megsemmisítette az elsőfokú ítéletet és azzal az indoklással, hogy a felelős szerkesztő a törvényben előírt nyolc napon belül nem jelentette be az igazi szerzőt, bűnösnek találta a sajtó útján elkövetett rágalmozásban és becsületsértésben, amiért hathavi fogházra, valamint háromezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

A felelőbírói bíróság marasztaló ítélete ellen Stankov Stevan felelős szerkesztő semmisségi panaszt jelentett be, melyet a semmitőszék december 3-ikán tárgyalta. Ezen a tárgyaláson dr. Dohány Gyula ügyvéd, a vádlott szerkesztő védője azzal érvelt, hogy a sajtótörvény reakciós és annak sérelmes rendelkezési a sajtó elleni indokolatlan antipátiából keletkeztek. Ha a szerkesztő behoznyítja, hogy a sérelmezett cikket ki írta, vagy ha ez a tárgyalás során behoznyolást nyer, akkor nem lehet a szerkesztőt a cikkíró helyett felelősségre vonni. A bíróságnak kötelessége a sajtótörvény reakciós rendelkezéseit liberálisan magyarázni és ezzel jóvátenni a törvényhozás reakciós határozatait. Védencének felmentését kérte.

A semmitőszék az ítélet hirdetését szerdára tűzte ki. Szerdán délelőtt dr. Dimsics Alekszander, a semmitőszék elnöke kihirdette az ítéletet, mely szerint a semmitőszék megsemmisítette a másodfokú bíróság ítéletének a büntetésre vonatkozó részét és Stankov Stevant négyezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

Hol kaphatók a legjobb és legolcsóbb italok?

Sajáttermű királybalmi rizlingbor, saját főzésű tiszta barack- és törkölypálinka, valódi szerbiai szilvórium, nehéz likőrök, kiváló rumok az egész országban a legolcsóbban beszerezhető a szuboticaí v. szálal szemben levő

„André“-pincében

Viszontárusítóknak igen nagy kedvezmények

Rendben folytak le a román választások A liberálisok is elismerik, hogy a választások terrormentesek voltak

Bukarestből jelentik: A kamarai választások az egész országban *a legnagyobb rendben folytak le*. A liberális lapok is kénytelenek beismerni, hogy a választások terrormentesek és teljesen tiszták voltak.
A román főváros utcáin nem látszott meg, hogy választások vannak. A régi választások jellegzetességei, a csendőr- és rendőrosztatok elmaradtak. A választásihelyek körül egyáltalán nem lehetett látni csendőröket és rendőröket. Bukarestben délelőtt igen kevesen vonultak az urnák elé. Ezt azzal magyarázzák, hogy a választók el voltak foglalva hétköznapi ügyeik intézésével, másrészt azért is, mert mindenki biztosra veszi a nemzeti parasztpárt győzelmét és feleslegesnek tartották azt, hogy leszavazzanak.

Este felé a gyárak és hivatalok lezárása után némileg megélénkülték a választói helyek. A vidékről hasonlóképpen olyan hírek érkeztek, hogy délelőtt folyamán csekély érdeklődés mutatkozott a választások iránt. Ezzel szemben a falvakban az összes szavazók leszavaztak, természetesen a nemzeti parasztpártra.
Részleges eredmények a szerdai választásról csak csütörtök reggelre várhatók.

A lapok jelentése szerint a december huszonkettedikén összeülő kamara csak egy napos karácsonyi szünetet fog tartani, mert a kormány minél előbb tető alá akarja hozni a költségvetést. A kormány a kölcsöntárgyalásokat még ebben a hónapban befejezi és a kölcsönszerződést január közepén fogják ratifikálni.

Változatlanul válságos az angol király állapota

György király a trónörökös megérkezése után felfrissült, de állapota továbbra is aggasztó

Londonból jelentik: György királynak kedden aránylag jó napja volt, láza nem emelkedett, hőmérséklete este ugyanannyi volt mint reggel és az érverés rendes, az erőállapot sem csökkent, de

nagy gondot okoz az infektáló terjedése.

A trónörökös utközben megváltoztatta utirányát és Boulogneból nem a ráváró brit torpedónaszádon és nem Doverbe utazott, hanem a Biarritz személygőzös fedélzetére szállott, amely Folkestoneba vitte. Ennek megfelelőleg az expresszvonatot Doverből Folkestoneba rendelték és

a walesi herceg 8 óra 44 perckor folytatta útját Baldwin miniszterelnökkel, aki Folkestoneig elébe utazott.

Londonban köztudomású volt, hogy a trónörökös este tíz óra tájban érkezik meg és

a Viktória-pályaudvar környékét ezrekre megnő tömeg lepte el.

Tíz óra huszonkét perckor futott be a pályaudvarra a különvonat. A rengeteg közönség némán üdvözölte a walesi herceget.

Apa és fiu viszontlátják egymást

A walesi herceget a Viktória pályaudvaron öccse, a yorki herceg várta. Nyolc perccel a vonat megérkezése után az udvari autó a két herceggel már a Buckingham-palotában volt.

A trónörökös egyenesen anyjának magánlakosztályába sietett

és a királyt egyelőre nem értesítették a herceg megérkezéséről. Körülbelül

félóra múlva a walesi herceg bement a betegszobába atyját üdvözölni.

A viszontlátás rendkívül meleg volt.

György király szemlátomást felélénkült az örömtől, hogy viszontláthatja fiát.

Csak rövid ideig maradt a trónörökös atyja betegágyánál, aztán

a kezelőorvosokkal visszavonult és jó egy órahosszat tanácskozott velük a király betegségről.

Éjfél tájban a walesi herceg eltávozott a Buckingham-palotából a yorki herceggel a saját palotájába.

Közvetlenül azután, hogy a trónörökös viszontlát-

Anglia leendő királynéja

Lady Anne Wellesley, Mellington herceg unokája, akinek a walesi herceggel való eljegyzése küszöbön áll

ta atyját, az *Exchange Telegraph* a királyi palotából azt az értesülést vette, hogy

a király állapotában örvendetes javulás következett be

és napok óta először fog történni, hogy az udvari orvosok egyike sem tölti az éjszakát a beteg király mellett.

Megerősítik azt a hírt, hogy a találkozás után észrevehetően felfrissült a király, de azért

az orvosi körök változatlanul aggasztónak tartják a helyzetet, tekintettel az általános fertőzésre és visszaesésre,

amely a betegség huszonkettedik napján történt.

80 gyertyafényű gyönyörű világítás, minimális petroleum fogyasztás pumpálás és előmelegítés nélkül.

Ingyen ismertetést küld: Aladdin vezérképviselet: Barzel d. d. Subotica

Kapható Noviszádon: Sava Nišević
Sentin: Zenai Béla
Vel. Kikindán: Karl Béla
Pancsevön: Braća Stfanović

nyolcad, májusra (90 háromnyolcad) 89 hétnyelcad, Zab decemberre (48 és fél), márciusra (48 egynyelcad), májusra (48 hétnyelcad). Rozs decemberre (101 egynyelcad) 100 háromnyolcad, márciusra (103 háromnegyed) 100 háromketted, májusra (105 hétnyelcad).

Winnipeg terménytőzsde, dec. 12. Középfolyamok: Buza decemberre (117 egynyelcad) 116 hétnyelcad, májusra (123 ötnyelcad) 123 egynegyed, júliusra (125 háromnyelcad) 125 egynyelcad.

Liverpool terménytőzsde, dec. 12. (Zárlat.) Buza decemberre (9 sh. 0 háromnegyed d.) 9 sh. 0 és fél d., március (9 sh. 1 és fél d.) 9 sh. 1 és fél d., májusra (9 sh. 2 d.) 9 sh. 2 d., július (9 sh. 3 és fél d.) 9 sh. 3 egynegyed d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 212 (-0), Apatin 276 (-0), Bogojevó 270 (-0), Vukovár 208 (+2), Palánka 198 (-0), Noviszad 203 (+5), Zemun 208 (-2), Pancsevó 176 (-6), Szmederevó 269 (-8), Orsava 230 (-8). Dráva: Oszijek 86 (-2). Száva: Zagreb 34 (+44), Bród 328 (-0), Mitrovica 300 (-7), Sabac 145 (-4), Beograd 140 (-6). Tisza: Szentá 56 (+6), Becsej 46 (-10).

Szakértőket hallgat ki

a szubotcai rendőrség a hamis Röszer-bizonyítványok ügyében

A hamis érettségi bizonyítványok ügyében a szubotcai rendőrség még folytatta a nyomozást és már eddig is sok olyan adat került a rendőrség kezébe, amelyekből megállapítható, hogy Szuboticán nagyon sok Röszer-érettségbizonyítvány van forgalomban. A vizsgálatot kiterjesztették az állami és városi hivatalokon kívül a magánhivatalokra is. Megnehezíti a nyomozást, hogy a rendőrség még nem kapta meg a budapesti rendőrségtől azoknak a névsorát, akik a Röszer-intézetben szereztek érettségi bizonyítványukat. A lefolytatott nyomozás során a városházán több aktív és volt városi tisztviselőről megállapították, hogy érettségi bizonyítványukat a Röszer-intézetben szereztek. A bizonyítványokat a rendőrség elkobozta és az egyes esetekről jegyzőkönyvet vettek fel. Így kiderült, hogy egyesek, akiknek Röszer-féle bizonyítványuk van, egy szót sem tudnak magyarul, ennek ellenére három hét alatt megszerezték az érettségi bizonyítványt. Értesüléseink szerint a hamis bizonyítványok ügyében a napokban szenzációs leleplezések várhatók, amennyiben az ügyészség vette a kezébe az ügyet és azok ellen, akik a hamis érettségi bizonyítvány alapján jutottak állami, vagy városi álláshoz, az állam, illetve a város megkárosítása miatt indítanak eljárást. A rendőrség egyébként tanárokból álló szakértő bizottságot fog kihallgatni, arra vonatkozólag, hogy lehetséges-e a közoktatási törvény alapján egy évben, vagy rövid idő alatt több osztályvizsgát letenni, vagy az érettségit megszerezni, mert egyesek azt állítják, hogy szabályszerű vizsgákat tettek.

TŐZSDE

Zürich, dec. 12. (Zárlat.) Beograd 9.125, Páris 20.29, London 25.19125, Newyork 519.26, Brüsszel 72.175, Milanó 27.19, Madrid 84.05, Amszterdam 208.60, Berlin 123.76, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 58.20, Budapest 90.55, Bukarest 3.12.

Beograd, dec. 12. (Zárlat.) Páris 221.33—223.33, London 275.64—276.47, Newyork 56.795—56.995, Brüsszel 7894—7924, Zürich 1094.10—1097.10, Milanó 296.75—298.75, Berlin 1357.75—1357.75, Bécs 790.83—8.205, Prága 168.24—169.07, Budapest 990.83—993.83.

Szombori terménytőzsde, dec. 12. Buza bácskai vasut prt. 237.50—240, Rozs Bácska vasut prt. 230—235, Zab Bácska vasut prt. 237.50—242. Árpa takarmányi 64/65 kilós 247.50—252.50, tavaszi 67/68 kilós 270—275, tavaszi baranyai 69/70 kilós 280—285. Új tengeri csöves prt. 232.50—237.50, Bab orig. 800—820, Liszt Ogg és Og 345—355, 2-es 325—335, 5-ös 305—315, 6-os 265—280, 7-es 245—260, 8-as 205—215. Korpa finom prt. 180—185. Irányzat: esendes.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 12. Buza bácskai, felsőbácskai és tiszavidék-bácskai 79/80 kilós 237.50—240, szerémi 79/80 kilós 240—242.50, bánáti, bánáti pa-

ritás Vrsac 79/80 kilós 234—236. Árpa bácskai 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68/69 kilós 285—290, Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 240—245. Tengeri bácskai új 232.50—237.50, bácskai új XII.—I. 237.50—242.50, bácskai III.—IV. 270—275, bácskai III.—IV.—V. 272.50—277.50, bácskai IV.—V. 277.50—282.50, szerémi új 235—240, szerémi új XII.—I. 237.50—242.50, szerémi új III.—IV.—V. 272.50—277.50, szerémi száraz 262.50—265. Liszt Ogg és Og bácskai 342.50—352.50, 2-es 322.50—332.50, 5-ös 302.50—312.50, 6-os 265—275, 7-es 255—265, 8-as 205—215. Korpa bácskai és szerémi 177.50—182.50. Irányzat: változatlan. Forgalom 97 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 12. Határidőzlet: Buza márciusra 25.66—25.80, zárlat 25.66—25.68, májusra 26.54—26.64, zárlat 26.54—26.56, Rozs márciusra 24.64—24.74, zárlat 24.66—24.70, májusra 25.14—25.20, zárlat 25.18—25.20, Tengeri májusra 28.38—28.50, zárlat 28.50—28.52, júliusra 28.54—28.60, zárlat 28.62—28.64. Készárúpiac: buza 24.65—25.65, rozs 22.85—22.95, takarmányárpa 25.10—25.70, sörárpa 26.50—28, köles 26—26.50, repce 45.50—46.50, tengeri 25—26.30, zab 25.15—25.90, korpa 18.25—18.50.

Chicago terménytőzsde, dec. 12. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat). Buza decemberre (116 egynyelcad) 115 ötnyelcad, márciusra (119 és fél) 119, májusra (122) 121 és fél. Tengeri decemberre (84) 83 hétnyelcad, márciusra (87 egynegyed) 87 egy-

HIREK

Emberfő 1928-ból

Itt ül velem szemben a vonatfülké pamlagán. Már egy félóraja bámulom. Szürke ruhát visel. A haja is szürke. Szeme pedig olyan szürke, mint a szemét.

Kezében újság. Nagy figyelemmel egy rendkívül buta ember cikkét olvassa, aki közismert ostobasága miatt meg se mer mukkanni okosabb emberek társágában, de olykor — hivataból — tanácsokat ad az emberiségnek, hogy milyen irányban kell haladnia. (Csalhatatlan módszer, biztos hatás, számos elismerővel.) Így foglalkoztatja a szemét.

Száját azzal foglalkoztatja, hogy sárga cukrot szopogat a sárga nyelvvel. Később előkeríti tárcáját, abból kivész egy parafás, nikotin-mentes cigarettát, melynek füstjét vatta szűri át, nehogy az elégszóból származó cian-gőzök kárt tegyenek egészségében. Óvatos duhajként dözsöl. A füstöt karikásan enged ki a két orrlyukából. Ha unatkozik, megtagogatja a vakbele tájkáját, huzigálja a halántékán lévő sarju-hajat, simogatja az ülés bársonyát, szorgolhatja az uljait, egyenként.

SAXOFON SUZI

Városi Moziban

SAXOFON SUZI

Keponyáját egy fejhallgató acélpántja iveli át, úgyhogy egy páncélos vitézhez, vagy egy imént megoperált beteghez hasonlít a sebészeti klinikán. Mindkét fülén kagyló. A vonatokon újabbán rádiót is lehet hallgatni. Mig percnként hatvan kilométer sebességgel haladunk, a világ minden részéből érkeznek hozzánk a hangok. Most egy római jazz-bandben gyönyörködik, de az elülső fülkében működő rádióközpont hivatalnokai azt jelentik, hogy pár perc múlva Mezőkövesden vagyunk. A mezőkövesdi állomáson nem utolsó dolog élvezni a római jazz-bandet, viszont a római állomáson se utolsó dolog élvezni a mezőkövesdi cigánybandát.

Miután így mind az öt érzékét gondosan lefogalta és eldugasztolta a nem kívánatos benyomások elől, eléggé nyugodt. Nem látja az életet, az embereket, a hávas rónát, a kék ég háttérével, a skarlát-fénnyel és a varjakkal, de ő ilyesmivel nem törődik. Önmagával sincs valami jó viszonyban. Boldog, ha nem kell szóbaállnia üres emlékeivel, halott gondolataival. Lelkében régesrég kialudt a rádiótelep. Új lámpák kellenének beléje. De hol kaphat ilyeneket? Szegény, szegény.

Kosztolányi Dezső

VÁROSI SZÍNHÁZ. Kedd, december 18-ikán: A bécsi Hofburg-kapelle énekkarának hangversenye. Jegyelővétel csütörtök, december 13-ikától.

— A királyi család szlávja. Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király és a királyi család csütörtökön, Szent Andrásnapján, tartja házi véd-szentjének ünnepét. A szlávát az uralkodóház intim családi körben ünnepeli meg és fogadás nem lesz. A látogatók az udvari marsalli hivatalban írják be nevüket a látogatókönyvbe.

— Vukicszevic Velja, Hadzsics hadügyminiszter és Seba csehszlovák követ részt vesznek a vasárnapi szubotici vadászaton. A szubotici erdei vadászegyesület a napokban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy december 16-ikán, vasárnap nagy hajóvadászaton tartanak Szuboticián. A hajóvadászatra meghívták Vukicszevic Velja volt miniszterelnököt, Hadzsics Szteván hadügyminisztert, Seba Jan beogradi csehszlovák követet, Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi minisztert, Manoilovics Dusán főispánt és a vajdasági társadalmi élet számos kitünőségét. Értesülésünk szerint Vukicszevic Velja, Hadzsics Szteván hadügyminiszter és Seba Jan csehszlovák követ vasárnap reggel érkeznek Szuboticiára, ahol a vadászegyesület vezetősége és a radikális párt vezetői fogadják őket. Reggel nyomban vadászni mennek és a vadászat befejezése után délután a beogradi gyorsvonattal térnek vissza Beogradba.

— Megölte az apját, mert elégedetlen volt a végrendelettel. Beogradból jelentik: A szerbiai Bobova községben Gicics Vojin módos gazdálkodó gyermekei jelenlétében a napokban végrendeletet készített. Blagoje, a gazdálkodó legidősebb fia, nem volt megelégedve a birtok felosztásával és emiatt szemrehányást tett apjának, aki azonban erélyesen visszautasította a fiu kifogásait. Gicics Blagoje másnap újból elment apjához és igyekezett rábírní, hogy a végrendeletet változtatassa meg olyan értelemben, hogy reá nagyobb birtokrész jusson. Apa és fiu között veszekedés támadt, amelynek hevében Blagoje halát ragadott és apját többször fejbesújtotta. A szerencsétlen ember vértől borítva, eszméletlenül rogyott össze és néhány perc múlva kiszemledett. Az apagyilkost a csendőrség letartóztatta.

— A lenditőkerék halálra zuzott Zagrebben egy munkást. Zagrebban jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt kedden a Kronfeld Testvérek zagrebi fűrésztelepén. Jabics Pavao huszonhat éves munkás a lenditőkerékről lecsuszott széles szijat akarta visszahelyezni, azonban a lenditőkerék elkapta és magával ragadva, teljesen összeroncította a szerencsétlen embert. Mire a motort megállították, Jabics már meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— Selyemharisnyával korteskednek az angol képviselőjelöltek. Londonból jelentik: Angliában már most megkezdtek a választási agitációt. Az ellenzéki sajtóban megjelent hírek szerint az uralmon levő konzervatívok igen különös módon akarják maguknak biztosítani a nők szavazatát. A husz és harminc év közötti nők most fognak először választani, ezért a konzervatívok, a műselyemharisnya vámjának leszállításán akarnak maguknak népszerűséget szerezni. Az ellenzéki lapok szerint a »selyemharisnyás-választás« nem fog úgy sikerülni, mint ahogy a kormány reméli.

— Véres uccai harc Lodzban a munkanélküliek és a rendőrök között. Varsóból jelentik: Lodzban a textilmunkások szakszervezetének helyiségében a munkanélküliek számára járó segélyek kiűzésének megtagadása miatt viharos jelenetek játszódtak le. A munkanélküliek egy csoportja benyomult a helyiségbe és szétrombolta annak berendezését. Ezután uccai felvonulást rendeztek a munkanélküliek és amikor a rendőrség felszólítására nem oszlottak szét, a rendőrök kardot húztak, rátámadtak a tömegre, úgyhogy több munkás megsebesült.

A szezon egyik legjobb filmujdonsága

SAXOFON SUZI

a Városi Moziban

— Kétszáz dinár évi segélyt kér a várostól a novisadi református egyház. Novisadról jelentik: A város gazdasági és pénzügyi bizottsága kedden tartott költségvetési ülésén újra tárgyalás alá vették a kulturális egyesületek segélyére vonatkozó költségvetési kiadási tételleket és elhatározták, hogy a kulturszövetség számára 20.000 dinár, a zenekarok egyesületének 6.000 dinár, az orosz Maticának 3.000 dinár segély megadását javasolják. Érdekes vitára adott okot a novisadi református egyháznak kétszáz dinár évi segély iránti kérése, melyet a református egyház azzal az indoklással kért, hogy 1878. óta az egyház évente ennyi segélyt élvezett 1928-ig, amikor ezt az összeget a költségvetésből törölték. A bizottságok tagjai szokatlannak és fűrésznak találták a 200 dinárnyi segélykérelmet és azt tanulmányozás végett kiadták a szűkebb városi tanácsnak, mely meg fogja állapítani, hogy a református egyháznak miért kell a várostól 200 dinár évi segély.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Egyelőre lényeges változás nem várható.

— Szegény iskolásgyermekek karácsonyi felruházása Novisadról. Novisadról jelentik: A kulturszövetség kezdeményezésére az összes novisadi jöteknysági és kulturegyesületek akciót indítottak a novisadi szegénysorsu iskolásgyermekek minél nagyobb számban való felruházása érdekében. A kulturszövetség felhívta az elemi iskolák igazgatóit, hogy közöljék mielőbb a téli ruhára és cipőre szorult elemi iskolai tanulók névsorát. A kulturszövetség a beérkezett jelentésekből megállapította, hogy 110 pár cipőre, ugyanannyi pár harisnyára, 161 trikóra, 214 öltözet ruhára és 1331 télikabáttra van szükség és ezeknek beszerzése körülbelül 80.000 dinárba fog kerülni. Miután a novisadi egyesületek nem rendelkeznek ilyen nagy összegek felett, a kulturszövetség olyan módon kívánja a szükséges tőkét előteremteni, hogy a városban nyilvános gyűjtést rendeznek, de a kulturszövetség is elfogad adományokat.

— Csecsemő holtteste tizenkét napig a halottas kamrában. Szentáról jelentik: Még december elsején megjelent egy huszonkét évesnek látszó cselédeány az alsóvárosi temetőcsösznél és jelentette, hogy a kis halvaszületett csecsemőjét el akarná temettetni. A temetőcsösznek azt mondta, elmegy a halottkémért a temetéshez szükséges iratokért és hamarosan visszater. A temetőcsösz elhelyezte a kis hullát a halottaskamrában és várta a lányt az iratokkal. A lány azonban nem jött. Kedden gyanusnak tűnt fel az eset a csösznek és jelentést tett a rendőrségnek, hogy már tíz napja künn hever a csecsemő holtteste és még mindig nem történt semmiféle intézkedés. A rendőrség részéről Plávisics rendőrfelügyelő, dr. Prekajszi Deján hatóságai orvossal kiszállított a helyszínre és ott megállapították, hogy a csecsemőn semmiféle külső erőszak nyoma nem látszanak és ezért az ügyészség hozzájárulásával megengedték a csecsemő eltemetését a boncolás mellőzésével. A rendőri nyomozás során az anyát is megtalálták, aki sirva említette vallomásában, hogy teljesen elhagyatva él, a csecsemő holtan született, nem volt pénze, hogy eltemettesse, ezért helyezte el a temető halottas kamrájában holt magzatát.

— Klásták a kutyák a földtől egy meggyilkolt legény holttestét. Miskolcra jelentik: Borzalmas letre bukkantak a Miskolc melletti Abaujak községben. Szedlák Ferenc abaujaki gazdálkodó különös kutyavonításra lett figyelmes. Utána nézett a dolognak és kertjében egész farka kutyát talált, amelyek egy oszlófélben levő férfiholttesten lakmározta. Megállapítást nyert, hogy a kutyák másfél méter mélységből ásták ki a hullát. A csendőrség megindította a nyomozást és kiderült, hogy a kutyák Jakab Imre futókécsi legény holttestét ásták ki. Jakab a szomszédos Futókécsről Abaujakra járt, ahol egy leánynak udvarolt. Vetélytársa tette el láb alól másfél hónap előtt és holttestét Szedlák kertjében ásta el.

— Autó és kerékpár karambolja Novisadról. Novisadról jelentik: Súlyos baleset történt szerda délután öt óra tájban a Főtéren, a Wagner palota előtt. A 2320. számú berautó, amelyet Jovanovics Milán sofőr vezetett, elütötte Balla Nándor harminchét éves városi kerékszt, aki kerékpárján a városba irányába igyekezett. Balla a fején szenvedett több súlyos sérülést. A sebesültnek dr. Cseremov György rendőr orvos nyújtotta az első segélyt. A sofőr ellen megindították az eljárást.

— Elsőrendű cipőút rendkívül leszállított árban vásárolhat karácsonyra és újévre Lang cipőüzletben.

— Rumescempészek meggyilkolták Chicago rendőrfőnökét. Chicagóból jelentik: A rumescempészek szindikátusának megbízásából Chicago rendőrfőnökét, aki a tiltott szeszkereskedés ellen erélyesen küzdött, meggyilkolták.

— Dohnányi Ernő szombori hangversenye. Szomborból jelentik: Dohnányi Ernő, a világhírű zongoraművész szerdán este tartotta meg szombori hangversenyét. A Szloboda-szálló nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel, amely egész este szakadatlan meleg ünneplésben részesítette a művészt. A koncertről pénteki számunkban számolunk be részletesebben.

A bájos ANNY ANDRA a főszereplője a

SAXOFON SUZI

vígjátéknak a Városi Moziban

— A szombori népegyetem programja. Szomborból jelentik: A bácskai tartományi választmány kezdeményezésére Szomborban népegyetemet alapítottak, amelyen szombori és vidéki előadók fognak különböző tárgyu előadásokat tartani. A népegyetemen az eddig bejelentett előadások, amelyeket a városháza dísztermében délután öt órakor tartanak, a következők: december 16-ikán dr. Gyaja Iván, a beogradi egyetem tanára tart előadást »A tudomány és az élet« címmel. 20-ikán dr. Novák Viktor beogradi egyetemi tanár tart előadást Racsai Franjo horvát történelmi tudósról, a jugoszláv ideológia és a nemzeti egység képviselőjéről, 23-ikán dr. Popovics I. Dusán beogradi egyetem tanár »Nemzetünk a múltban és a jelenben« címmel tart előadást, 29-ikén és 30-ikán dr. Kasanin Milán muzeummegazgató tart vetített képekkel illusztrált előadást a szerb művészetéről. Január 12-én Gruics György, Beograd város szociálpolitikai osztályfőnöke »A szociálpolitika alapelvei különös tekintettel a jugoszláv viszonyokra« címmel tart előadást. Az előadások látogatása ingyenes.

— Lenyelt egy villát. Berlinből jelentik: A brandenburgi feyházban egy J. Kandel nevű huszonnyolc éves lengyel rab, aki betörésért van elítélve, lenyelt egy villát. A villanyelő fegyverzet a berlini klinikára szállították, ahol sikeresen megoperálták. Az operáció után megszökött a kórházból, de a rendőrség felismerte és letartóztatta.

— Játékából lelötte inastársát. Apatnból jelentik: Megdőbentő tragédia történt egy nasic cipőszmühelyben. Stern Mihály cipőszinas gazdája távollétében elővette annak Flóbert fegyverét és a vele szemköztülő és uszonnázó Jugovics Mátyás nevű társára célozva elcsütötte. A golyó a kis inas fejébe furdott és azonnal megölte. A lövés zajára többen berohantak és az egyik sarokban ott találták Sternt, aki halálsápadtan, sirva nézte társa holttestét. Stern Mihály, akit letartóztattak, kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy nem tudta, hogy a fegyver éles golyóval van megtöltve, mert gazdája mindig vaktöltéssel lövöldözött.

Cukorkák, bonbonok, drázsék, csokoládé, csokoládébonbon, szaloncukor

elismert kitűnő minőségben — olcsó áron — rendkívül nagy választékban kaphatók

„BOBONNIERE“

Subotica, Rudičeva ulica 3. Gyümölcspiac

Jöjjen el és győződjék meg ön is, nem fogja megbánni

— Egy évre ítélték a sztarizsivojnal erdőőr gyilkosát. Osziokról jelentik: Az oszijségi törvényszék kedden tárgyalta a titokzatos körülmények között meggyilkolt Loncsarevics Bálint sztarizsivojnal községi erdőőr ügyét. Az ügyésznek a gyilkossággal Damjanovics Joza sztarizsivojnal földmivest vádolta. Loncsarevics Bálint erdőőrt három évvel ezelőtt holtan találtak az erdei úton. A csendőrség három éven keresztül nyomozott ebben az ügyben, míg végre fényt derített a gyilkosságra. Kitént, hogy Loncsarevics két társas segítségével Damjanovics Joza ölte meg, amikor az erdőőr egyik közeli községben lefolyt lakodalomról tért vissza. Damjanovics haragosa volt Loncsarevicsnek és bosszút esküdött. Egy este, mikor Loncsarevics lakodalomból hazafelé igyekezett, megtámadták és a védetlen erdőőrt a három ember agyonütötte. A törvényszék a tárgyaláson nem tudta megállapítani, hogy ki adta a halálos ítélet Loncsarevicsnek és Damjanovics Jozát halált okozó súlyos testi sértésért egy évi börtönrre ítélte.

— Elkészült a Bukin-novoszelői töltésrészlet. Bogojevóval jelentik: A Bogojevó-Vaiszka-Zsiva ármentesítő társulat a napokban fejezte be a Bukin-novoszelői töltésrészlet munkálatait. Ezzel az új töltéssel újabb ezer holdat sikerült ármentesíteni.

PH LIPS Akkumulátor töltő

Villanyáramba bekapcsolható áram gép

Müller Béla

ókt. gépész mérnök

Subotica, Petrovarad ka. ul. 8. — Tel. 35

— Egy sztaribecseji katona nyerte meg Szarajevóban a katonai céllovóversenyt. Sztaribecsejéről jelentik: A katonai céllovóversenyen az első díjat Szekulics Horem sztaribecseji fiatalember nyerte meg, aki Szarajevóban teljesít katonai szolgálatot. A díj egy értékes királykép volt, amelyet a parancsnok meglepő szavak kíséretében adott át a győztes katonának.

— A pörvesztés gróf lefőlte ellenfelét. Párisból jelentik: Bordeauxban a törvényszéken egy polgári pör letárgyalása után a felperes gróf Villepreux agyonlőtte Lalande kereskedelmi ügynököt, akit kártérítésre pörölt be. Mikor a bíróság a keresetet elutasította, a harminc éves gróf annyira izgatott lett, hogy revolverrel megölte az alperest. Szó nélkül engedte magát letartóztatni s azt hajtogatta, hogy Lalande kiforgatta őt minden vagyonából.

Férfi ingek, gallérok, alsónadrágok, nyakkendők a legjobb minőségben és legolcsóbban Klein Jenőnél Noviszadon, Velikibecskereken és Szentán.

Bácska, Binát, Baranya, —
tudja már apa, anya
Attól függ a lánya boldogsága,
van-e Gayer-butor lakásába

— Elhunyt katona. Horgosról jelentik: A szkopljai katonai parancsnokság értesítette Pernyész Kálmán Horgos-kraljevregi gazdát, hogy Szkopljében szolgáló Kálmán fiuk rövid betegeskedés után elhunyt.

— Betöréses lopásért három évi fegyház. Kikindáról jelentik: A törvényszék kedden tárgyalta Berger Kristóf máriaföldi cipész büntügyét. Berger a vádirat szerint a román határ mentén fekvő községekben a betöréses lopások egész sorát követte el. A bíróság a betörő cipészt három évi fegyházra ítélte.

— Gyermekfelhőzést ünnepély a szentái leányegyletben. Szentáról jelentik: A szentái zsidó leányegylet kedden délután Fischer Rózsi elnök és a vezetőség tagjai közreműködése mellett harminc gyermeket felhőzött. A felhőzést ünnepély után a leányegylet a szegény gyermekeknek uzsonnát is osztott ki.

Karácsonyra legszebb ajándék egy doboz Ruff-bonbon

— A király születésnapjának megünneplése Noviszadon. Noviszadáról jelentik: Ófelsége a király december 17-iki születésnapját Noviszadon ezidén is nagy ünnepekkel üli meg. A görögkeleti szerb püspöki templomban délelőtt tíz órakor, a beltéri katolikus templomban fél tízkor, a zsidó templomban negyed tizenkettőkor, a muzulmán templomban fél tizenegykor és az evangélikus templomban tíz órakor. Petrovaradinban a görögkeleti templomban tíz órakor, a katolikus templomban fél tízkor lesz a hálaadó istentisztelet. Este a noviszadi és petrovaradini helyőrségek tisztikara bálát rendez.

— Szplíthben két embert megölt a villámcsapás. Szplíthről jelentik: A Raduliceva utca egyik házában a keddi felhőszezon során becsapott a villám. A házban lakó Dumanics Ráda gazdálkodó és fia, Dumanics Sztevan olyan súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy néhány órával kórházba szállításuk után mindketten meghaltak.

— Karlovácson elfogtak egy tolvajbandát, amelynek legidősebb tagja sines már tizenhárom éves. Karlovácról jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után egy veszedelmes tolvajbandát tett ártalmatlanná, amely a városban és a környéken a lopások és betörések egész sorát követte el. A banda valamennyi tagja fiatalok, vannak közöttük nyolc évesek is, de a legidősebb sem töltötte még be tizenegyedik évét. A fiatalok hűnőzők kihallgatásuk során már eddig is sok betörést és lopást ismertek be. A nyomozást a veszedelmes társaság teljes bűnlajstromának felderítésére nagy erővel folytatják.

Sikeres hűgyek
CENDRE DE ROSET
VAGY
ROSE CORAILL
OU JOUR PARI, h. sz. sz. sz.

— Terjed a vörheny Tornjospusztán. Szentáról jelentik: Tornjospusztán a vörhenybetegség mindjában terjed. Hétfőn és kedden öt újabb megbetegedés fordult elő. A tornjospusztai hatósági orvos, dr. Halász János minden szükséges intézkedést megtett a járványos betegség továbbterjedésének megakadályozására és kedden a Gazdakör helyiségében nagyszámú szállási érdeklődő jelenlétében ismertette a betegség egyes fázisait és előadta, hogyan lehet védekezni a sárlach ellen.

Mondd meg mindenkinek, szájról-szájra szálljon:
DESZANKÁNÁL nincs jobb e szóles világon!

— Az első muzulmán női sofőr. Szarajevóból jelentik: A szarajevói rendőrségnél működő sofőrvizsgáló bizottság előtt kedden egy muzulmán nő sikerrel tette le az autózeti vizsgát. Tatarevics Szafeta asszony az első muzulmán hölgy, akinek Jugoszláviában sofőrigazolványt adtak ki.

Karácsony előtti üzletzárások. December 17-ikén hétfőn ünnepli az ország Ófelsége Alekszandar király születésnapját. December 17-ike állami ünnep s ezen a napon általános munkaszünet lesz. Tekintettel erre a szubotocai főispáni hivatal megengedte, hogy a kereskedők vasárnap délig nyitva tarthassák üzleteiket. Jövő vasárnap, december 23-ikán, a karácsony előtti utolsó vasárnapon délig szintén nyitva tarthatók az üzletek Szuboticián.

— Leültette a fa az orrát. Sztaribecsejéről jelentik: Zsivkov Szlavko harmincöt éves körfűrésztulajdonos szerdán tüzelőfát vágott. Közben társa tréfiából egy darab fát dobott a cirkula fűrészre elé. A gép kicsapta a fát és egyenesen az orrához vágódott a fa, mely Zsivkov Szlavko orrát a szó szoros értelmében leszakította. A szerencsétlenül járt embert beszállították a szentái közpórházba.

— Agyonszúrták a kommunista tüntetésen. Berlinből jelentik: Karlshorstban vasárnap gyűlést tartottak a kommunisták és utána tüntető felvonulást akartak rendezni, de a rendőrök útjukat állították. Mint-hogy a kommunisták ellenszegültek, a rendőrség kardlappal igyekezett szétszórni a tömeget és az általános kavargásban egy Schöffer Günther nevű diákot agyonszúrtak. A tüntetők vezetőit a rendőrség összefogdosta.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyek-hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A hadikórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a »Ferenc József« vizet a súlyos betegek is szívesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Képkiallítás Becskereken. Becskerekről jelentik: Szemenyey Ferenc, a fiatal kikindai festőművész, nemrégiben képkiallítást rendezett, amely meglepő erkölcsi és anyagi sikert aratott. A nagy siker arra buzdította a tehetséges festőművészt, hogy újabb kiállítást rendezzen Becskereken. A kiállítás, amelyen a művész újabb alkotásai, főleg akvarelljei kerülnek bemutatásra szombaton december tizenötödikén nyílik meg a Vojvodina szállodából és december huszonharmadikáig marad nyitva.

— Eljegyzések. Singer Erika és Pressburger Jenő (Szombor) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Timár Edit és Ingusz Zoltán jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— A szubotocai szerb jótkönyv nőegylet teadélutánja. A szubotocai szerb jótkönyv nőegylet december 16-ikán, vasárnap délután a Bárány kávéház külön-teremben teadélután rendez hangversenyyel egybekötve. A nagysikerűnek ígérkező teadélután három órakor kezdődik.

— Hadikölcsöncsalást lepleztek le Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A csehszlovák rendőrhatalóságok nagyszabású hadikölcsön csalásnak jöttek nyomára. Megállapították, hogy 1921-től 1923-ig Ausztriából és Magyarországból nagymennyiségű hadikölcsön-címletet csempésztek át Csehszlovákiába és ott lebeleggették. Ezzel a csehszlovák államot a nyomozás eddigi adatai szerint négymillió cseh koronával károsították meg a családok. A nyomozást rendkívül módon megnehezíti, hogy a csempészek legnagyobb-részt külföldi állampolgárok.

— A belügyminiszterium jóváhagyta Békeffy György dr. szubotocai városi ügyész megválasztását. Beogradból jelentik: A belügyminiszterium elutasította Ivandókiés Imre dr. szubotocai városi képviselő felebezését, amelyet Békeffy György dr. szubotocai városi ügyész megválasztása ellen adott be azzal az indoklással, hogy Békeffy dr. nem bírja az államnyelvet. A belügyminiszterium a felebezést elutasította, mert megállapítást nyert, hogy Békeffy György dr. az ügyvédi kamara B. listás tagja, tehát képes ügyvédi praxsis folytatására és így közigazgatási szolgálatra is.

— Árcaos rablók megölték és kiraboltak egy gazdálkodót. Beogradból jelentik: Rejtélyes körülmények között elkövetett rablóátadás tartja izgalomban a szerbiai Gornji-Katun község lakosságát. Kedre virradó éjjel négy árcaot viselő, fegyveres ember behatolt Krsztics Vladimir gazdag földbirtokos házába. Krszticsét kiráncigálták az ágyból, egy székhez kötötték, majd egyikük rásütötte a fegyverét. A golyó halántékán találta a gazdálkodót és azonnal megölte. A handiták ezután magukhoz vették a lakásban talált összes készpénzt és értéktárgyakat, majd a ház előtt várakozó kocsira szálltak és az éj sötétjében sikerült elmenekülniök. A borzalmas jelenetet a szomszéd szobából végignézte a földbirtokos szolgálja, aki azonban moccani sem mert. A rablógyilkosok kézrekerítésére a csendőrség erélyes nyomozást indított.

FILM

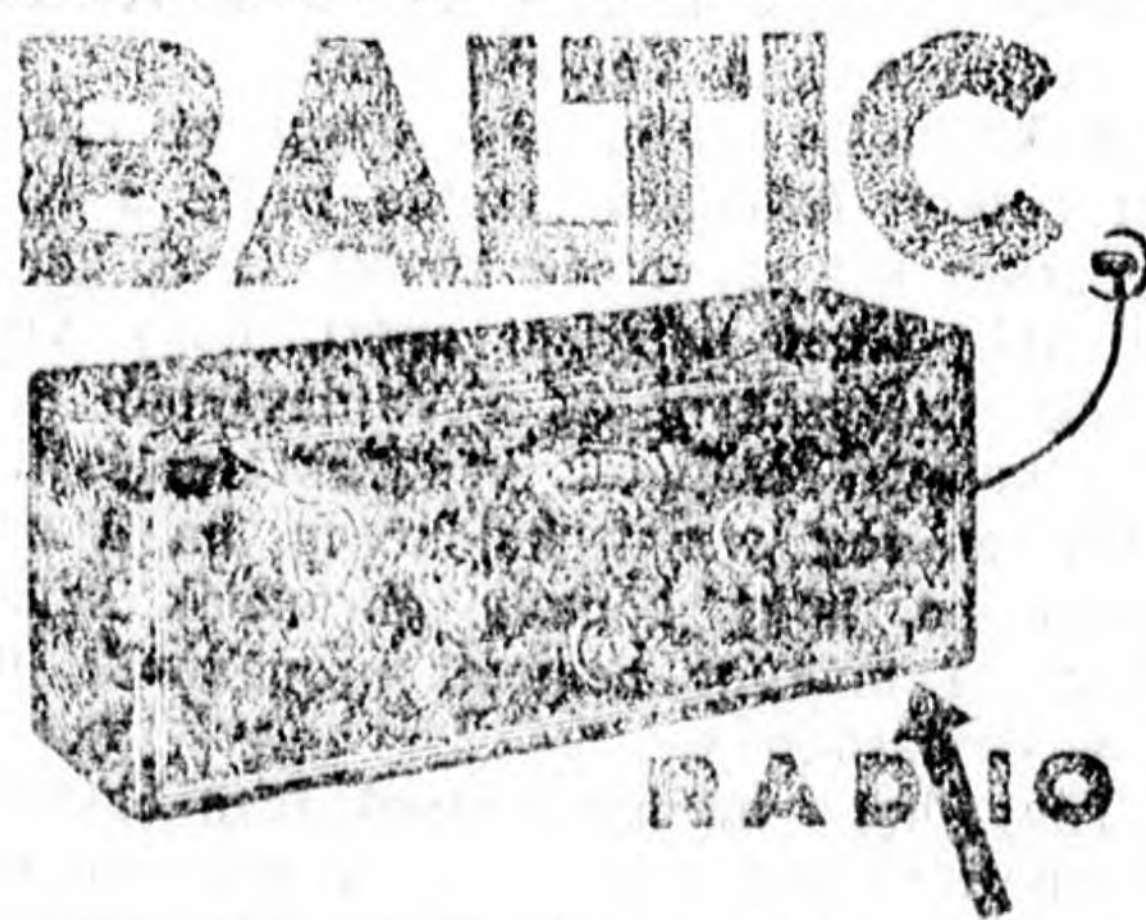
A Városi Mozi kettős műsora

A Szakszofon és egy Tom Mix-film

A Városi Mozi csütörtöktől kezdve ismét igen gazdag kettős műsort mutat be. Az új műsoron szereplő Szakszofon című film nagyon kedves és mulatságos vigjáték. Egy fiatal urilány egy revü-táncosnóval való barátsága révén mulatságos véletlen folytán egyszer a színpadra kerül és ettől kezdve legifőbb vágya, hogy ő is táncosnó legyen. A szigorú szülők egy londoni nevelőintézetbe küldik, ahova azonban helyette a girl vonul be, míg ő barátjáné neve alatt táncosnó lesz. Ez a névcsere rengeteg mulatságos bonyodalmat idéz azután elő, különösen a szerelem terén, mert egy fiatal lord a girl egyszerű szülőtől kéri meg a bankigazgató lányát. Rengeteg mulatságos ötletből szövődik a bonyodalom és a film befejezése is ötletesebb a szokottnál.

A Szakszofon tele van szép londoni és berlini felvételekkel, pazar revüjeleneteket is látunk, a mese mindvégig mulatságos és szórakoztató, tehát a film minden tekintetben alkalmas arra, hogy a közönség másfél órán keresztül derűs hangulatban szórakozzon. A női főszerepben a bájos Anny Ondra felülmúlhatatlanul kedves. Nemcsak szép és ügyes színésznő, hanem nagyszerű táncosnó is, aki néhány boszorkányosan ügyes táncszámmal csak növeli sikerét. Rokonszenves partnere Hans Alberts és kitűnő a film többi szereplője is, köztük a markáns vonásokkal karrikizáló Szőregly Gyula.

A műsoron még egy izgalmas Tom Mix-film is szerepel, amelyben a népszerű cowboy-színész ügyes bravurjaival bámulatba ejti a közönséget. A film mindvégig le fogja kötni azoknak a figyelmét, akik az ilyen-fajta filmeket szeretik. A kettős műsor gazdag szórakozást nyújt és így sikere biztosítva van.

Kis nyomás ezen a gombon — ez az egész

ÉS AZ ÚJ „BALTIC K-24”
VÁLTOGÁRAMMAL TÁPLÁLT
4 LÁMPÁS KÉSZÜLÉK MÁR
IS MŰKÖDÉSBEN VAN!

VIKING

ZAGREB
ULICA B. JELIČIĆA 2

BEograd
KNJEZ. LJUBICE 5

SZINHÁZ

**A Wiener Sängerknaben
noviszadi hangversenye**

Noviszadról jelentik: Az európai híri Wiener Sängerknaben énekkara kedden este a Nemzeti Színház rendezésében a Szloboda nagytermében hangversenyzett. Bár a noviszadi közönség az idén április tizenkilencedikén, az Ingenyenyér egyesület rendezésében már egy ízben élvezte a bécsi énekkar kitünő előadását, ez alkalommal is elég szép számú közönség gyűlt egybe, hogy meghallgassa a gyermek-kórus pompás, a legmagasabb igényeket is kielégítő tökéletes együttesét, a bájos gyermekénekesek üdén csengő énekét.

A műsor fénypontja **Mozart** örökszép egyfelvonásos operája, »Bastien és Bastienne« volt, amelyet Müller Henrik tanár, a gyermekek kitünő karnagya dolgozott át sok zenei hozzáértéssel a Sängerknaben énekkara számára. A közönség nem tudott betelni a pompás és tökéletesen élvezetes előadás gyönyörűségeivel és úgy Müller professzort, mint a darabban szereplő bájos kis énekeseket, legkivált a Bastient elragadó kedvességgel játszó és éneklő: Edmund Nemeccet, Bastiennet: Karl Novotnyt, a kiforrott kis művészzsenit, a varázsló Colast éneklő Toni Gleckert számtalánul hívta a lámpák elé és nyílt színen is elhalmozta tetszésnyilvánításaival. A kis Edmund Nemeccet és Toni Flecker anyai zenei műveltséget árult el, hogy a jövő nagy énekeseit és művészeit lehet bennük megjósolni.

De nemcsak a kis opera bemutatásával arattak nagy és ósztatlan sikert, hanem a második részben előadott karénekekkel is nemcsak csengő hangjukról tettek tanubizonyosságot, hanem zenei fegyelmezettségükéről és biztos rutinról is. **Schubert** »Das Dörflein«, **Schumann** »Trotlet«, **Gabriel Pierné** »Jantlis«, **Müller** tanár »Die Zweige auf dem Baume«, **Mendelsohn-Bartholdy** »Terzett der Engel«, nemkülönben »Ach, wie ist s möglich«, **Abschied von den Bergen**«, »Der Wanderer der Sägemühle« és »Im Gamsberg« című énekszámokkal is zajos, megérdemelt tapsokat arattak. A közönség az előadás végeztével nem akart eltávolozni és szüntelen tetszésnyilvánításokkal még néhány ráadást eszközölt ki, amelyet az énekkar éppoly kedvesen, mint láthatóan szívesen énekelt és ezzel meghálálta a közönség meleg ovációt.

A Sängerknaben előadása zsfolt házat érdemelt volna.

A zagrebi Nemzeti Színház bemutatta Fodor László vigjátékát, a **Templom egerét**. Zagrebból jelentik: A zagrebi Nemzeti Színházban kedden este mutatták be Fodor Lászlónak, a jőnevű magyar színpadi szerzőnek »A templom egeré« című három felvonásos vigjátékát. A közönség kedvezően fogadta a darabot és különösen a női főszerep alakítóját, Babics Nádát, a kiváló horvát prózai színésznőt ünnepelte lelkesen. A kritika már nem fogadta ilyen lelkesen a Templom egerét és például a »Jutarnji Liszt« beszámolója a következő mondattal kezdődik: »Ha valaki pályázatot tűzne ki a legrosszabb, legszegényebb invenciójú és legigénytelenebb szindarabba, akkor Fodor Lászlónak a Templom egeré című vigjátéka egészen biztosan megnyerné az első díjat.«

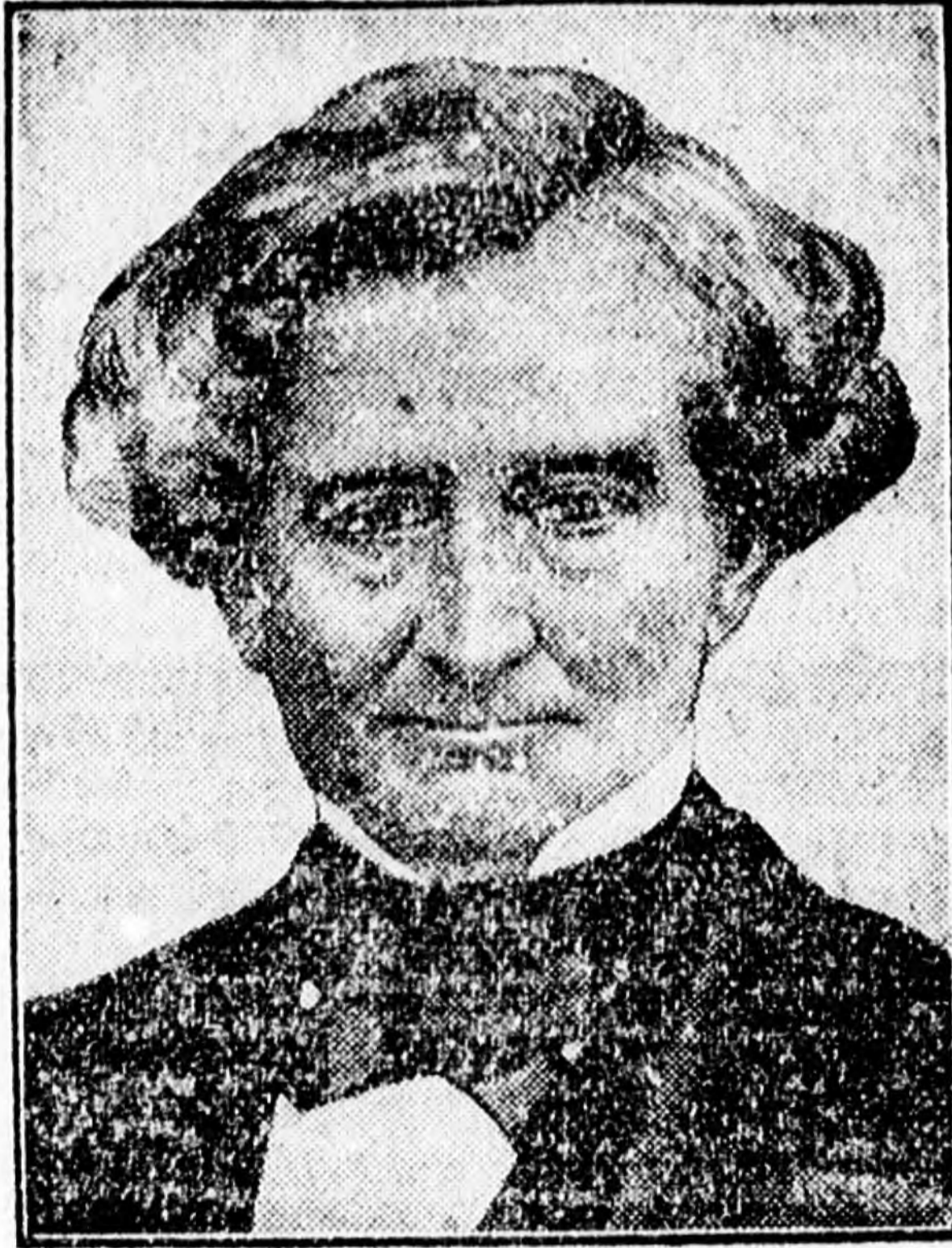
A noviszadi Vöröskereszt-egylet hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt-egylet december 16-ikán a Szlobodában hangversenyyel kapcsolatos teadélután rendez, amelyen a leánygimnázium hetedik és nyolcadik osztályának tanulói is közreműködnek. A hangverseny keretében énekszámok, zeneszámok és ritmikus táncok kerülnek előadásra. A tánchoz jazzband szolgáltatja a zenét.

A noviszadi kereskedelmi akadémiá hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi Zenebarátok Egyesülete zenekarának közreműködésével a noviszadi kereskedelmi akadémiá tanulói júniusára december 15-ikén a Szlobodában hangversenyyel kapcsolatos táncestet rendez, amelyen Klein Erna Liszt rapszódját játszik zongorán, Tolveth Oszkár, Opsenica Veljko, Kessler és Rózsa vonósnygyese pedig Haydn kvartettjét adja elő. Petrovics Zora szaval, Zamurovics Bosiljka zongorán játszik. A Zenebarátok zenekara két Wagnerszerzeményt ad elő. A hangversenyt tánc követi.

Kramer Imre és Popova szombati hangversenye. Óriási érdeklődés előzi meg a vöröskereszt nőegylet december tizenötödiki, szombat esti hangversenyét, amelyet a Városi Színházban tartanak meg. A koncerten Kramer Imre, a szuboticaí származású fiatal hegedűművész tavalyi nagy sikere után gazdag és nívós műsorral fog tanúságot tenni újabb nagy fejlődéséről és egész bizonyos, hogy ósztatlan, nagy sikert fog elérni. A műsoron szerepel még Popova asszony, a begradí opera művésznője, akit a szuboticaí közönség már rég, szívébe fogadott, úgy hogy az est teljes sikere biztosítva van. A hangversenyre jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

A novivrbászai kaszinó kulturestje. Novivrbászról jelentik: A novivrbászai kaszinó december tizenharmadikán csütörtökön este a Greifenstein-szálló nagytermében kulturestét rendez. A kulturest programja a következő: Szentelek Kornél előadása »Vers a Vajdaságban« címmel, Csuka Zoltán és Fekete Lajos saját költeményeiket szavalják, Schmidt Paula és Gábel János, Schuh Gyula kompozícióit éneklik a szerző zongorakísérete mellett. A kulturest iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Százhuszonöt évvel ezelőtt született Berlioz. December 11-én volt 125 éve, hogy Hector Berlioz, a híres francia zeneszerző született. Berlioz a program-

Berlioz

zene előfutárja volt és alapvetője a modern hangszerelésnek, amelyről könyvet is írt. Operái közül a legismertebbek a Romeó és Juliette és a Bevenuto Cellini.

Dr. Dohányiné Claasens Anny zagrebi hangversenye. Dr. Dohányiné Claasens Anny, a kitünő lanténekesnő december 22-ikén Zagrebben a zenekonzervatórium nagytermében önálló hangversenyt rendez.

Az Ábris rózsája bemutatója a Népkörben. Annie Nichols amerikai író világhírű vigjátékát, az »Ábris rózsája«-t december 15-ikén, szombaton este mutatja be a Népkör műkedvelőgárdája Arányi Jenő rendezésében. A vigjáték szereplői: Deutsch Janka, Nagy Magda, Nyáray Rezső, Garay Béla, Deák Kornél, Szabó János, Böhm Jenő és Horváth Lajos. A kitünő szereposztás előre is biztosítja a darab sikerét. Az előadást vasárnap megismélik. Jegyek mindkét előadásra Krécsinél és vasárnap a Népkör pénztárnál kaphatók.

A Sztambul rózsája délután — fél helyárral. A nagy sikerrel bemutatott Sztambul rózsája vasárnap, 16-ikán délután fél négy óraker negyedszer kerül színre a szuboticaí Katholikus Legényegyletben. A kitünő Fall Leó operett ezuttal félhelyárral kerül színre a bemutató szereplőivel. Jegyek elővételben Krécsinél kaphatók.

Weitzenfeld és Társa

Telefonszám 192 Subotica Városi bérpalota

Óriási választék futószőnyegekben, H-noleumokban és kárptos cikkekben. - Nagy Karácsonyi Vásár és marató elárúsítása gyári áron

SPORT

„Jóakarattal újra helyre lehet állítani a jugoszláv—magyar sportbékét“
A „Politika“ cikke a sportérinkezés felvételéről

A jugoszláv—magyar sportbéke kérdése ujabban ismét intenzíven foglalkoztatja az érdekelteket. A magyar szövetség bojkottot mondott ki a jugoszláv egyesületekre, mert hatóságaink megtiltották magyar csapatok vajdasági vendégszereplését.

A JNS legutóbbi közgyűlése megállapította, hogy a jugoszláv sporttényezők nem felelősek a betiltásért, a bojkottra nem szolgáltatott okot és ezért a magyar szövetség bojkott-határozatát bejelenti a nemzetközi futbalszövetségnek. A diplomáciai viszony megszakítása óta minden érintkezés megszűnt a jugoszláv és a magyar csapatok között, az MLSz azonban tovább ment a retorziós intézkedésekkel. A középeurópai kupabizottság egyik legutóbbi felhivatalos ülésén ugyanis az MLSz azzal a javaslattal állott elő, hogy Jugoszláviát hagyják ki a középeurópai-kupa további küzdelmeiből. A magyar szövetségnek ez a javaslata támogatásra talált az osztrákoknál, míg a csehek kitaróan védelmezik a jugoszláv érdekeket és így koránt sincs eldöntve a probléma, hogy jövőre Jugoszlávia résztvehet-e a kupa-küzdelmekben.

A viszony tehát meglehetősen elmérgesedett a két szomszédos szövetség között, holott *ugy a magyar, mint a jugoszláv futbalsport érdekei azt kívánják, hogy a normális érintkezés minél előbb meginduljon.* Ennek szükségességét a jelek szerint a magyar sportvezérek is felismerték és a legutóbbi napokban nyilatkoztak a budapesti sportsajtóban arról, hogy mennyire kívánatosnak tartják a béke helyreállítását. Ezek a nyilatkozatok hangsúlyozzák azt, hogy a magyar csapatoknak — főleg a profiknak — milyen nagy szükségük van a jugoszlávokkal való érintkezésre, amelynek újrafelvétele ellenében az MLSz-nek támogatnia kell a jugoszláv érdekeket a középeurópai kupában. A budapesti sportvezérek ezenkívül azt ajánlják, hogy a magyar szövetség vállaljon garanciát csapatainak magatartásáért azoknak jugoszláviai vendégszereplése alkalmával.

A magyar sportvezérek békülékeny nyilatkozatai élénk visszhangra találtak a jugoszláv sajtóban és a beogradi *Politika* szerdai számában is terjedelmes

cikkben foglalkozik ezzel a kérdéssel. A *Politika* cikkében ismerteti a magyar bojkottot és az MLSz jugoszlávellenes magatartását a kupabizottságban, majd a budapesti sportvezérek most elhangzott nyilatkozatai kapcsán a következőket írja:

— A magyar sport vezetőinek békülékeny hangja már magában véve is fordulatot és közeledést jelent a jugoszláv és magyar futbalsport egymáshoz való viszonyában. Mi azonban ezuttal is úgy véljük, hogy Budapesten nem akarják helyesen megítélni ezt a problémát. Sportszervezeteinknek, különösen azonban a JNS-nek semmi részük nem volt a betiltásban, ami kizárólag a politikai hatóságok hatáskörébe tartozik. Ugyanezek a szervezetek most sem interveniálhatnak üres marokkal a minisztériumban annak a szövetségnek az érdekében, amely bennünket indokolatlanul bojkottált. Milyen garanciákat nyújt nekünk az MLSz, hogy ugyanezek az események nem következnek be akkor, ha a tilalmat visszavonják? Hogyan kívánhatjuk és mivel indokolhatjuk meg hatóságainknál azt a kérelmünket, hogy a magyar csapatok vendégszereplését engedjék meg a Vajdaságban?

— A kibékülés utja *első sorban az ellenünk kimondott bojkott feloldása, azután pedig a barátságos megegyezés a két szövetség között.* Csak ennek megtörténte után lehet dolgozni azért, hogy visszaállítsák a régi sztatuskvót és a Vajdaságban is megengedjék a magyar csapatok vendégszereplését. Ez nagyon nehezen fog menni, különösen, ha a magyarok nem látják be, hogy komoly garanciák szükségesek arra, hogy a magyar nemzeti propaganda meg fog szünni a Vajdaságban.

— Tény, hogy mi jugoszlávok igen barátságos és őszinte sportérinkezzel viseltetünk a magyar sportolók iránt, akik az eddigi érintkezés során nagyon jó benyomást hagytak maguk után. Ők valóban mindig *sportszerűen és urimódon viselkedtek* és kétségtelen, hogy a velük való érintkezés újrafelvételének nagyon örülnénk. A bojkott és a kupában tanúsított ellenségesség magatartás sokat ártott a jóviszonynak, de jóakarattal ezt újra helyre lehet állítani.

Karácsonyi olcsó vásár

diva/c kekben: harisnyák, zoknik, nyak endők, rügyem- és gyapjuszálak, ridikülők és pullo-
werekben. — Rövidáru óriási választékban.

Ivan B. Vujković
Subotica, Rudićeva ul., Sugar Manóval szemben

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Az új adótörvény egységes, mégis a Vajdaság fizet legtöbbet

A földadó a Vajdaságot sújtja a legjobban

Mint ismeretes, január elsején életbe lép az új egységes adótörvény, amelyet az egyenlőtlen adóztatástól leginkább sújtott Vajdaság várt a legtürelmetlenebbül. Az törvény csak egyetlen kérdést hagyott nyitva, de ez éppen a legfontosabb adónemre, a földadóra vonatkozik. A törvény ugyanis nem állapította meg a földadó kulcsát, miután ehhez először ismerni kellene az adóalapot, a föld kataszteri tiszta jövedelmét. Ezt azonban nem lehet azonnal megállapítani, mert az ország nagy részében egyáltalában nincs is kataszter és csak bonyolult számítások s összehasonlítások útján lehet eljutni végeredményben is csak megközelítő eredményekhez. Emellett az új törvény nem a katasztrális holdat, hanem a hektárt veszi a földbirtok egységének, úgy hogy még ott is, ahol van kataszter, mint a Vajdaságban is, szintén átszámításokat kell végezni.

A törvény szerint az egész országra központi bizottság végzi ezeket a számításokat.

Ez a központi bizottság állapítja meg azt a szorzószámot, amellyel az eddig feljegyzett kataszteri tiszta jövedelmet megszorozva megkapjuk a kataszteri jövedelmelet. Ezt fogja a parlament adóalapnak tekinteni a földadónak percentekben való megállapítására.

A központi bizottság már meg is kezdte működését és csaknem az egész országra nézve meg is állapította ezeket a szorzószámokat. A központi bizottság döntései azonban egyáltalán nem lesznek megnyugtató hatást abban a tekintetben, hogy az egységes adótörvény valójában ki is fogja egyenlíteni azokat az egyenlőtlenkedéseket, amelyek az adóztatás terén eddig fennállottak, ellenkezőleg, a

a Vajdaságot ismét az a veszély fenyegeti, hogy továbbra is aránylagosan több adót kell fizetnie, mint a többi országrészeknek.

Értesülésünk szerint a központi bizottság ott, ahol eddig is voltak kataszterek, nem egységesen állapította meg ezt a szorzószámot és éppen

a Vajdaságnak jut megint a legnagyobb szorzószám.

A Bácska és a Bánság területén ez a szorzószám 30, Baranyában 26, a volt zombolyai járás néhány községében pedig 28.

Mindenütt mássutt kisebb ez a szorzószám,

ahol a legnagyobb, a Szerémségben, ott is csak 24-et tesz ki.

Már az első tekintetre kitűnik, hogy ilyen különbség egyes vidékek között mennyire igazságtalan. A kataszteri tisztajövedelmek annak idején a föld minőségének és termőképességének figyelembevételével állapították meg és a törvény most nem írja elő ezeknek a megállapításoknak a revízióját. Az volna tehát logikus, hogy ez a koeficiens mindenütt, ahol eddig is volt kataszter, ugyanaz legyen. A bizottság eljárása valójában burkolt revíziója a kataszteri jövedelem megállapításoknak, ami nem volt a törvényhozó intenciója.

A központi bizottság a maga határozatairól indokolt értesítést küld az egyes községeknek, amelyeknek a törvény szerint ez ellen a határozat ellen tizenöt nap alatt jogukban áll panasszal élni. Érdekes, hogy éppen a legjobban sújtott vajdasági községekből érkezik a legkevésbé ilyen panasz. Pedig legalább is ezt a egyetlen lehetőségét a jogorvoslatnak nem kellene a Vajdaságnak elmulasztania. Magának a központi bizottságnak ezek a határozatai nyújtják legjobb támpontokat a felebbzésekre, mert például csak a termelés költségeit a Vajdaság viszonyaihoz mérten feltűnően alacsonyan vette figyelembe a bizottság, ami természetesen nagyobb jövedelemmegállapításra is vezet.

A parlament előreláthatólag — ha a politikai viszonyok megengedik — január havában fogja megállapítani a bizottság jelentése alapján a földadó kulcsát az 1929. évre. Hogy ez milyen magas lesz, azt egyelőre még nem lehet előrelátni, miután még nem ismeretes az egész országban az adó alapját képező ka-

taszteri jövedelem. A kormánynak az a törekvése, hogy a kulcsot úgy állapítsák meg, hogy annak alapján legalább annyi földadó folyjon be az új törvény alapján, mint a régi törvény alapján, körülbelül 560 millió, annál is inkább, mert az új törvény egész sor adónemet eltörölt, mint a jövedelmi adót, a rokkantadót, előfogatópótadót stb.

Az új törvény emelkedő kulcsot állapít meg a földadónál, ugynevezett kiegészítő adókat, hogy ilyen módon biztosítsa az adóztatás progresszivitását, amely az eddigi egyetlen progresszív adónem, a jövedelmi adó eltörlése után teljesen hiányozna. Minthogy azonban a progresszivitás igen alacsonyan kezdődik és már egy hektáros földrtek után is kell kiegészítő adót fizetni, annál inkább sérelmes a Vajdaságra, hogy a földjövedelem szorzószámát itt magasabban állapítják meg, mint máshol.

Vajdasági gazdasági körökben egyébként is túlmagasaknak tartják a földadó kiegészítő adókulcsait.

A pénzügyminiszter expozéja Jugoszlávia tíz éves pénzügyi és gazdasági politikájáról

Csaknem kétszázezer állami alkalmazott van az országban

Beogradból jelentik: Szubotics Nikola pénzügyminiszter az 1929/30-as költségvetéshez terjedelmes expozé mellékelte, amely Jugoszlávia tízéves pénzügyi politikai történetét is magában foglalja. Az expozé azonkívül rendkívül érdekes adatokat közöl az új költségvetés egybeállításának a szempontjairól is.

A pénzügyminiszter expozéja a többek között a következő érdekes kijelentéseket tartalmazza:

Jugoszlávia tíz esztendeje folytat költségvetési politikát. Ez a tíz esztendő három különféle pénzügytörténeti csoportba sorolható. Az első csoportba az első öt költségvetési esztendőt kell sorolnunk, bár az öt költségvetési esztendő között mindössze csak két költségvetési esztendő színt tulajdonképpen tizenkét hónapra. A miniszter szerint

az első öt esztendő költségvetési politikája teljesen zavaros volt,

amelyet nagyjából a háború utáni viszonyok idéztek elő. Sem az állami apparátus nem működött az első öt esztendő alatt rendszeresen, sőt azt sem lehetett ezalatt az idő alatt megállapítani, hogy az államnak tulajdonképpen mekkorák a szükségletei. Ezen kívül még a jugoszláv valuta sem volt teljesen stabil. Még 1923. elején is a dinár kursusa nagyon labilis volt és

az infláció következtében a dinár árfolyama hirtelen fölérté vált.

A miniszter szerint ebben az első öt esztendőben a költségvetések csak formálisan állapították meg az állam tulajdonképpeni szükségleteit.

A jugoszláv költségvetési élet második periódusába a miniszter az 1924/25-ös és 1925/26-os költségvetési esztendőket sorolja. Ebben az időben már az állami közigazgatási apparátus teljesen meg volt szervezve, a hatóságok már tudták, hogy mire van szükségük és az ezalatt az idő alatt már

az állami élet körülbelül rendszer kerékvágásba jutott.

1925-ben a dinár tényleg stabil volt és a dinár 1925. óta árfolyamát szinte változás nélkül megtartotta. Ezalatt az idő alatt azonban az ország gazdasági élete nagy krízisen ment keresztül, amely krízis annyira erős volt, hogy nagyon sok existencia ment tönkre és ezáltal az állam adófizető alanyai is sok tekintetben elszegényedtek. Ez a krízis az utolsó hónapokig még mindig tartott. Ennek következtében

a pénzügyminisztereknek 1924. óta csak egy feladatuk lehetett, hogy az állami költségvetést

Ezért a vajdasági képviselők körében mozgalom indult meg arra nézve, hogy a törvénynek a kiegészítő adókra vonatkozó rendelkezéseit módosítsák.

A mozgalom élén Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter áll.

Sztankovics Szvetozár már lépéseket is tett ebben az ügyben a kormánynál és sikerült is meggyőznie a kiegészítő adók igazságtalanságáról a mértékadó köröket. Ennek eredményeképpen a kormány az adókulcsot megállapító javaslatlalt egyidejűleg valószínűleg

javaslatot fog tenni a parlamentnek az adótörvény módosítására

és a kiegészítő adókra nézve, úgyhogy ezen a téren könnyítések várhatók még a törvény életbelépése előtt. A földadót ugyanis csak az 1929. év tavasza folyamán fogják kivetni, mert annak behajtása a törvény szerint is csak az aratás után, tehát csak augusztus havában kezdhető meg.

Ezekről a kérdésekről a napokban hosszabb beszélgetést folytattunk Sztankovics Szvetozárral, aki reméli, hogy kellő megértésre és támogatásra fog találni a Vajdaság jogos érdekeinek a védelmében. De ő is szükségesnek tartja, hogy a vajdasági községek, amennyiben még egyáltalában nem készték le erről, sürgősen éjjenek panasszal a központi bizottság szorzószám-megállapító határozatai ellen.

f. j.

állandóan csökkentés és a költségvetést a orosz gazdasági viszonyokhoz alkalmazzák. Az adóterhelés ebben az időben már elérte a maximumot és a pénzügyminisztereknek különféle adókönnyítéseket kellett életbe léptetniük, nehogy az adóok teljesen tönkre menjenek.

Ezek a törekvések sok tekintetben az államra nézve hasznosak is voltak. A kormányokat az utóbbi évek a költségvetések egybeállításánál már csak olyan szempont vezeti, hogy a költségvetésből csak az állami élet fenntartására szükséges összegeket teremtsék elő. A beruházásokra azonban már csak kölcsönöket akarnak felvenni.

A miniszter nem zárkózik el annak a hangsúlyozás elöl sem, hogy a jelenlegi állami gazdálkodáson gyökeresen javítani kell és az állam kiadásait a minimumra kell redukálni.

Az 1929/30-as költségvetés egybeállításánál már számos takarékosági szempontot vettek figyelembe és a takarékoság elveit, ahol lehetett, minden vonalon keresztül is vitték. A miniszter szerint egy rendszeres költségvetési politikának a kiépítéséhez az szükséges, hogy az országban rendszeres parlamenti élet legyen. Ez a feltétel, amint tudjuk, nálunk nincsen teljesen meg. Az utóbbi hónapok eseményei a parlamentet súlyosan akadályozták, hogy a parlament komolyan foglalkozzék az állami pénzügyekkel.

A költségvetés reformját a közigazgatás átszervezésénél kell megkezdeni.

Az állami apparátust egyszerűsíteni kell és számos leépítést kell végrehajtani. Az állam számos olyan funkciót vállalt magára, amelyet a jó konjunktúra éveiben talán megengedhetett magának, azonban ezekről a funkcióktól most meg kell szabadulni. Ez a költségvetés sem lehetett ezért messzebbre, mint a múlt esztendei, bár több állami funkciót a tartományok hatáskörébe utaltak.

Az 1929—30. évi költségvetés is csupán csak relatív stabilitást tud építeni.

Az ország költségvetésének a megítélésénél természetesen figyelembe kell venni az ország általános gazdasági helyzetét is. Az ország gazdasági élete az elmúlt tavasszal nagyon kedvezőtlen volt. Az idei termés jobb volt, mint az elmúlt esztendőben, mert búzából negyvenhét százalékkal termeltünk többet, bár kukoricából a termés harminckilenc százalékkal volt gyengébb a tavalyinál. Tengeri az idén nem kerül ki-

vitelre. A többi gabonaneműben a kiviteli kilátások nagyon kedvezőek és

a kivitel a tavaszi hónapokban még emelkedni is fog.

Az elmúlt esztendőkhöz képest kivittelünk lényegesen esett, viszont bevételünk emelkedett. Különösen a textilárban emelkedett a bevétel, mert textil áruból az elmúlt esztendőkhöz képest az idei első félévben 38 százalékkal hoztunk be többet.

A rossz kivitel következtében egyes adók is kisebb mértékben folytak be, mint tavaly. Fogyasztási adóból április—május hónapokban az előirányzott összegnél 160 millióval kevesebbet vettünk be.

A miniszter az expozéjában arra az álláspont-ra helyezkedik, hogy az idei esztendőben már világosan látható, hogy a gazdasági krízisnek kezd már vége lenni, amit az is bizonyít, hogy a csődök száma az elmúlt esztendőben csökkent. A miniszter ezt a meggyőződést még azal is alátámasztja, hogy az országban az ipari munkások száma is emelkedőben van, amelyhez sok tekintetben az állam nagymértékű beruházási munkálatai is erősen hozzájárultak.

Az államgazdálkodást nagyban megnehezíti az a körülmény is, hogy az állam minden esztendőben nagy összegeket kénytelen az inséges vidékek felruházására és élmezőnyre elkölteni. Az elmúlt évben ez az összeg százötven millió dinárt tett ki, amely összeg nagy részét, 121 millió dinárt a rendes állami bevételekből kellett előteremteni.

Azonkívül az államnak minden évben vannak előre nem látott kiadásai, így az elmúlt évben 370 millió dinárt kellett erre a célra elkölteni, de a pénzügyi törvényekben is vannak olyan kiadások, amelyeket nem lehetett a költségvetésbe beállítani és ezért mindig utólag kellett ezeknek a fedezéséről gondoskodni.

Az államnak nagy szüksége volna állandó forgótőkére, hogy addig, amíg az előirányzott bevételek befolyának, az állam gazdasági életében fennakadás ne álljon be. Ezt a kérdést a Narodna Bankáról szóló új törvényben fogják majd rendezni, amikor a dinár stabilizálásáról lesz szó.

Az expozé ezután áttér a függő adósságok kérdésének az ismertetésére. A miniszter szerint ez a kérdés az állam egyik legfőbb sebe. Az állami függő adósságok két csoportba sorolhatók.

Az első csoportba tartoznak az úgynevezett pénztári bonok, amelyeket külföldre állami beruházásokra és munkálatokra vettek igénybe, második csoportba pedig a költségvetések szerint a kötelezettségek az elmúlt esztendőkből.

Ezeknek az adósságoknak a rendezésére minden esztendőben felvettek a költségvetésben bizonyos összegeket, azonban ezek az összegek nem voltak elegendőek a függő adósságoknak a rendezésére.

A monopolizáció által felvett 22 millió dollárt erre a célra fogják fordítani és ezáltal az állam nagy és szégyenletes tehertől fog megszabadulni. A pénzügyminisztériumban már egybe is állították a hitellezőknek a listáját és amit a pénz megjön, a kifizetés azonnal meg fog történni.

A miniszter megemlékezik még expozéjában a valutakérdésről is. A miniszter szerint a kiviteli viszonyok nagy hatással lehetnek volna a dinár kurzusára is, de szerencsére az elmúlt esztendőben az országban több külföldi kölcsönt kötöttek le.

Az állam megkapta a Blair-kölcsön második részét, az Állami Jelzálogbank és Beograd városa kaptak nagyobb kölcsönöket, így a Narodna Banka állandóan rendelkezett devizákkal és valutákkal, így az állam külföldi tartozásait mindig valutákban fezhették ki.

Az elmúlt esztendő végén a Narodna Banka devizakészlete egy milliárd dinárt tett ki, sajnos azonban a rossz kiviteli viszonyok következtében a devizakészlet állandóan csökkent. Az idei termés betakarítása után ismét emelkedett a devizakészlet és a monopol-kölcsönök következtében még emelkedni fog. Az államnak magának is igen nagy devizasükségletei vannak, a diplomaták és az állami külföldi beszerzések igen sok valutát követelnek. Sőt, ha a Franciaországgal adósságainkat rendezzük, akkor a devizasükséglet minden esztendőben még jobban fog emelkedni.

A miniszter szükségesnek tartja, hogy a dinár stabilizálást keresztül vigyék, már azért is, mert a dinár már hosszú évek óta stabil és ez a kérdés a miniszter szerint már ezáltal is a megoldásra érettnek tekinthető. Ez a kérdés azonnal elintézését nyer, amint az állam a váruvárt külföldi kölcsönt megkötí és ezáltal az állam a Narodna Bankánál fennálló adósságát vissza tudja fizetni.

Szubotics miniszter ezután a központi igazgatásról szóló törvény revízióját sürgeti, mert ezáltal igen nagy megtakarítások volnának elérhetőek és az állami apparátus is sokkal jobban működhetne.

Szükség van egy nagy gazdasági program megvalósítására ez azonban nagy előtanulmányokat követel és erre a célra előbb kölcsönt kell keresni.

A miniszter az expozé végén hangsúlyozza, hogy

az adózóktól egy parával sem kívánunk többet, mint amennyire az államnak szüksége van. Az államnak az expozé szerint 183.000 hivatalnok van

és pedig 1.64.754 állami forgalmazási hivatalnok, 34.941 napidíjas, 11.695 szolgál, 32.775 írnok, 2345 hajózási alkalmazott, 805 katonatiszt, 11.861 altiszt és 17.002 csendőr.

Jugoszláv-osztrák-magyar-olasz egyezmény a déliavasuti nyugdíjasok ügyében

A déli-rasuti nyugdíjasok attól az államtól fogják kapni nyugdíjukat, ahol 1922 július 1-én tartózkodtak

Bécsből jelentik: A napokban a szövetségi kancellári hivatalban dr. Seipel szövetségi kancellár, Csin-ésár-Markovics jugoszláv követségi tanácsos, gróf Ambrózy magyar követ és gróf Auriti olasz követ aláírták az 1923 március 29-ikén megkötött déliavasuti egyezmény 17. és 26. szakaszainak végrehajtására vonatkozó megállapodást. E szakaszok rendelkezése szerint az úgynevezett nyugdíjasok attól az államtól fogják kapni illetményeiket, ahol 1922 július 1-én tartózkodtak.

Ennek az egyezmények 17-ik paragrafusára arra kötelezi a Déliavasut, hogy annak a díjtartaléknak a pótlására, amelyet a vasutársaságnak gyűjteni kellett volna, hogy abból a nyugdíjalépők nyugdíjilletményeit kiízhettesse, oly tőkét írjon a négy szerződő állam javára, (magyar-osztrák-olasz-jugoszláv) amely megfelel egy 5%-os kamattal mellet számított díjtartaléknak. Ebből a tőkéből az egyes államok a következőképp részesednek:

Az osztrák vonalon maradt nyugdíjasok	33.8 %
a magyar vonalon maradt nyugdíjasok	16.5 %
az olasz vonalon maradt nyugdíjasok	24.6 %
a jugoszláv vonalon maradt nyugdíjasok	25.1 %

A Déliavasut az SHS. királyság javára lemond a leszámolásból eredő aktív egyenlegről és beleegyezik abba, hogy az általa a »Ljubljanski Dvor szövetkezet«-nek adott kölcsönt a leszámolás alkalmával üzemi aktívként kezeljék. Mentésül ellenben a szállítási adó, a matematika díjtartalék (25.1 %) és a leszámolás alkalmával esetleg felmerülő passzív egyenlegek megfizetése alól.

Az új végrehajtási utasítás szerint

1. azoknak a nyugdíjasoknak a nyugdíjilletményeit, akik 1922 július 1-én már nyugállományban

voltak, mindenik szerződő állam azoknak fizeti, akik abban az időben már az ő területükön laktak, még akkor is, ha az illető nyugdíjasok azóta már más állam területére költöztek és idegen állampolgárságot is szereztek;

2. azoknak a nyugdíjasoknak, akik 1922. évi július 1-én még tényleges szolgálatban állottak, a nyugdíját az az állam fizeti, amelynek pénzümbe az illető régi nyugdíjas legutolsó tényleges illetményei kiszámítására alapul szolgált;

3. azoknak, akik 1922 július 1-én a szerződő államok területein kívül laktak, az az állam fizeti a nyugdíját, amelynek pénzümbe az 1922 július 1-én járó nyugdíj kiszámítására alapul szolgált.

Az egyezmény 21. pontja szerint minden hó végén mindegyik állam kimutatást állít össze arany frankban a régi nyugdíjasoknak teljesített fizetésekéről, a londoni tőzsdén jegyzett árfolyam átlagértéke alapján. Ezek a kimutatások a Déli-avasutnak havonta átadandók. Ha valamelyik állam olyan rendelkezéseket lejt életbe, amelyek az 1922 július 1-én kiszámított nyugdíjteljesítést eredményezik, (beleértve a drágosági pótlékot is) akkor e többlet az az államot terheli, amelynek területén a régi nyugdíjas 1922 július 1-én tartózkodott, feltéve, hogy ez az emelés az Ausztriában 1922 július 1-én megállapított illetményeket meg nem haladja.

Miután pedig a jugoszláv, magyar és olasz területen maradt nyugdíjas déliavasutások nyugdíjilletményei még ma is jóval kevesebbek az osztrák nyugdíjasok illetményeinél, a legutóbbi időben mozgalom indult meg a régi déliavasuti nyugdíjasok részéről, hogy az ő nyugdíjilletményeiket is az általános állami nyugdíjasok színvonalára emeljék.

Kétszázmillió frank évi szubvenciót ad Franciaország a kereskedelmi aviatikának

A francia hadilégvezetés kilencszázmillió frankba kerül

A francia köztársaság idei költségvetése legjobban bizonyítja, hogy a francia törvényhozás nemzeti szempontból rendkívül fontosnak tartja a kereskedelmi aviatikát.

Már maga az aviatikára költségvetésileg előirányzott összeg mutatja, hogy Franciaországnak az idén ötven millióval többre kerül nemzeti kereskedelmi aviatikájának fenntartása, támogatása és fejlesztése, mint tavaly. Ez az összeg 219.774.140 frankot tesz ki, úgy-hogy igen tekintélyesnek mondható, ha párhuzamba vonjuk azzal a 900 millió frankkal, amibe a francia katonai aviatika kerül.

Különösen figyelemre méltó az aviatikai közlekedési vállalatok bőkezű támogatása állami szubvenciók nyújtása útján. Míg a tavalyi költségvetésben 73.650.000 frank volt előirányozva e vállalatok szubvencionálására, addig ez a tétel az idén 115.000.000 frankot tesz ki. Ebben az évben tehát 36.350.000 frankkal többet kapnak a francia léghajózási vállalatok az államtól, ami 50%-os emelkedést jelent.

A szubvenciót a légi forgalom állandó lebonyolításáért kapják a vállalatok a megállapított rendes légi vonalakon, amelyek a következők:

1. Toulouse—Marseille—Perpignan—Casablanca—Dakar. Ezen a vonalon repülőjáratok bonyolítják le a forgalmat amely Casablancáig állandósított és rendes, Casablancától Dakarig pedig szükség szerinti. A kedvezményezett vállalat 22.550.000 frank szubvenciót kap azzal a kötelezettséggel, hogy a repülőjáratok számát Casablanca és Dakar között felemeli.

2. Bakar—Buenos Aires. Mint vegyes közlekedési vonalon, a forgalmat Dakartól Cap Vert-ig hidropjánokkal bonyolítják le, Cap Verttől Noronhéig gyorsjáratu gőzösökkel, Noronhétól Buenos Airesig pedig repülőgépekkel.

A kedvezményezett vállalat szubvenciója 32.750.000 frank.

3. Marseille—Algir. A kedvezményezett társulat 3.400.000 frankot kap szubvenció címén, de ezért az összegért köteles fokozatosan emelnie a repülőjáratok számát.

4. Paris—London. A szubvenció összege 8.500.000 frank. A forgalmat úgy a hogy eddig is, a rendes és megállapított repülőjáratok bonyolítják le.

5. Paris—Marseille. Ezen a vonalon szaporított-

ták a repülőjáratok számát és a szubvenciót felemelték 4.500.000 frankra.

6. Marseille—Tunis—Bon. A szubvenció ugyanolyan mint tavaly és 3.700.000 frankot tesz ki.

7. Marseille—Athén—Síría. Ezen légi közlekedési vonal megszervezéséért 7.500.000 frankot kap a kedvezményezett társulat szubvenció címén.

8. a) Paris—Prága—Varsó és b) Paris—Prága—Bécs—Budapest—Beograd—Szófia—Konstantinápoly. A légi forgalmat ezen a két vonalon a nemzetközi légi közlekedési társaság bonyolítja le állandó repülőjáratok útján. A társaság 22.850.000 frank szubvenciót kap, de ezért az összegért köteles a forgalmat egész éven lebonyolítani és nem úgy mint eddig csak február 15-től október 15-ig.

Ha a társaság meghosszabbítja e légi vonalat Konstantinápolytól Adenen át Bagdadig, akkor még külön 600.000 frank szubvenciót fog kapni.

9. Paris—Amszterdam. A kedvezményezett társulat 3.700.000 frank szubvenciót kap a rendes légiforgalom lebonyolításáért.

10. Paris—Berlin. A szubvenció összege 4.710.000 frank, amely összegért rendes légi forgalom bonyolítandó repülőjáratokkal.

Ezek az adatok fényesen bizonyítják, hogy a francia légi közlekedési vállalatok nem panaszkodhatnak a köztársaság fukarsága miatt. De a francia törvényhozás nemcsak a szubvencionálás terén bőkezű. Léghajózási fejlesztéséért nagy anyagi áldozatokat hoz más címen is. Így például a léghajózási (aviatikai) műszaki szolgálat tanulmányozására és a tudományos kísérletekre 40.000.000 frankot irányzott elő, a műszaki szolgálat kiadásai címén pedig 10.927.000 frankot vettek fel.

Igaz, hogy a költségvetési javaslatban 225.387.140 frankot irányzott elő a francia kormány a léghajózás (főleg aviatika) céljaira. De az a tény, hogy ebből az összegből csak 6 milliót törölt a törvényhozás, fényesen bizonyítja, hogy Franciaországban az aviatika — megérdemelt megértés és megbecsülés folytán — bőkezű állami támogatásban részesül.

Ez pedig követendő példa valamennyi államra nézve.

Dr. S. M.

Hogy gazdálkodnak a jugoszláv községek és városok?

A falvak szegényednek, a városok a községek rovására gazdagodnak

Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium önkormányzati költségvetési osztálya Tosics Milorád osztályfőnök vezetésével pontos költségvetést állított össze a jugoszláv önkormányzati testületek kiadásairól és bevételeiről. A költségvetés letárgyalása alatt a Tosics osztályfőnök által kidolgozott statisztikai adatokat be fogják mutatni a parlamentnek.

Jugoszláviában 33 tartomány, 481 város és 4037 falu van. A községek száma azonban a boszniai községi választások megejtése után ötezerre emelkedett. A legtöbb város a zetai tartományban van (38), a legkevesebb a dubrovnikiban (5). A legtöbb falu a mari-bori tartományban van (718) és a legkevesebb a rav-niki tartományban, ahol mindössze csak egy falu van. A falvak összes bevételei az 1927-es esztendőben 559.6 millió dinárt tettek ki, az összes kiadások pedig 559 millió dinárra rugtak.

A városok bevételei egy milliárd és 526 millió di-nárt tettek ki 1927-ben, a kiadások azonban egy mil-liárd és 527 millió dinárra rugtak. Az 1926-os esz-tendőhöz képest a városok kiadásai 295 millió dinár-al emelkedtek, a községekéi tizenhat millióval csök-kentek.

A költségvetés megállapítja, hogy az ország kis-községei az utóbbi esztendőben egyre jobban elszegé-nyednek, ezzel szemben a városok jövedelmei és ki-adásai a falu terhére emelkednek.

Érdekes megállapítani, hogy a bácskai tartomány községeinek a kiadásai az 1927-es esztendőben 10.6 százalékos csökkenést mutatnak.

1927-ben a községek bevételei a következőképen alakultak. Saját tőke 37 millió, községi pótladók 28 millió, fogyasztási adók 33 millió, illetékek 24 millió, pénzbüntetések 2.2 millió, szubvenciók 5.9 millió, köl-csönök 11.7 millió stb. A városoknál a legtöbb bevételt a városi illetékek jelentették. De az elmúlt esz-tendőben a városok 217 millió dinárt vettek kölcsön-

képen igénybe, amely a városok teherbíróképességét a végsőkig fokozta.

Meg kell azonban jegyezni, hogy az önkormány-zatok költségvetéseinek nagymérvű megnagyobbodá-sa főleg a jelentékeny beruházásokra vezethetők vissza, amelyeket a városok és községek beruházási kölcsönökből fedeznek. Ennek tulajdonítható viszont, hogy a beruházások emelkedése ellenére a községi pótladó nem emelkedett ebben az arányban.

1927-ben, amely esztendő tudvaleg rossz ter-méseredménye következtében, súlyos gazdasági vál-ság okozója volt, számos jelentékeny bevételi tétel ma-radt el a városok és községek költségvetéséből.

Hét nagyobb városnál a költségvetési összeg emel-kedése 22.3 százalékra rug, míg a többieknél 14.3 szá-zalékat tesz ki az emelkedés. Az építkezések tétele 53 százalékkal emelkedett és 1927-ben az összkiadások-nak több, mint egy negyedét pontosan 25.6 százalékát tette ki.

A kisebb városok és községek 1927-ben beruházá-sokra 72 millió dinár beruházási hitelt vettek igénybe. Ebből az összegből csak ötmillió dinárt fordítottak utak javítására és fentartására.

1927-ben ezek a városok és községek a felvett be-ruházási kölcsönök fennmaradt részét költségvetési egyéb szükségleteik fedezésére fordították, ami sem-miképen sem mondható egészséges állapotnak. Kivételt képeznek Beograd, Zagreb, Szubotica, Szarajevó Ljubljana, Szokljie és Szplit, amelyek a kölcsönökből főleg utakat hozták rendbe. Ez a hét város a költség-vetésben felvett kiadási összegek 37.1 százalékát for-dították építkezésekre és utak és utcák rendbehozá-sára. Ezzel szemben a többi városok és községek (474) csak 13.6 százalékot használtak fel ezekre a célokra.

A nagyobb városokban a személyzeti kiadások 12.3 százalékot tettek ki, míg a kisebb városokban és községekben 22.7 százalékot.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotikai Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár

Ki lehet tagja az adóbizottságnak?

A közvetlen adókról szóló és jövő évi január hé elsejével életbelépő új törvény szerint az adóbizottsá-gok megalakítása, választás utján történik. A választást mindenkor december hónap három évre ejtik meg. Az adóbizottság székhelye az a város, amelyben az illetékes adóhatóság van. A pénzügyminiszter ren-deletére ugyanannak az adóhatóságnak területén több adóbizottság is alakítható, de a székhely és a műkö-dési körzet pontosan megállapítandó.

Adóbizottsági tag lehet minden írni-olvasni tudó állampolgár, aki az illető járásban, illetve helységben legalább öt év óta lakik, amennyiben büntett miatt nincs elítélve vagy vizsgálat alatt.

Nem lehet adóbizottsági tag az, aki nem lakik öt év óta az illető járásban, aki nem teljesen irástudó, aki bünyvizsgálat vagy csőd alatt áll, aki büntett miatt el volt ítélve, aki a fennálló államformába ütköző elve-ket hirdet, valamint az sem, aki — a saját kérelem és a tagsági időtartam lejártának eseteit kivéve — bár-mely más oknál fogva egyszer már fel volt mentve az adóbizottsági tagság alól.

Ha oly személyt választanak meg az adóbizottság tagjává, akiről utólag kiderül, hogy nincsenek meg a tagsághoz szükséges előfeltételei, ugy az elsőfoku adó-hatóság megválasztását azonnal megsemmisíti azzal, hogy az illető adóbizottsági tag helyére, hét nap alatt olyan más személyt választandó, aki a törvényes elő-feltételek felett rendelkezik.

Adóbizottsági tagságot nem kell vállalniok és azt visszautasíthatják: az országgyűlési képviselők, a 60. életévüket betöltött személyek, a testi fogyatkozásokon szenvedők és mindazok, akik az adóbizottsági tag tisztségét a megelőző bizottságban állandóan ellátták. Ezek a személyek hozzájárulásuk nélkül meg sem választathatók.

Az az adóbizottsági tag, aki vonakodnék bizott-sági tagsági kötelezettségének eleget tenni, háromszáz dinárig terjedhető pénzbírsággal büntetendő, amely bírságot a másodfoku adóhatóság szabja ki. Ez ellen panasznak van helye az illetékes magasabb adóható-sághoz (adóvezérgazgatósághoz.)

Ugyanily pénzbírsággal sújtandó az az adóbizott-sági tag is, aki a hivatalos titoktartás kötelezettsége ellen vét s ezenkívül büntetőjogilag is felelősségre von-andó.

A Görögországgal való közvetlen vasúti forgalom-ra vonatkozó határozmányok megszűnése. Jelenet-tük már, hogy az 1924. évi Berni Nemzetközi Egyez-mény reglamentáris és végrehajtási határozmányai folyó évi október hó elsején életbe léptek és hogy a nemzetközi áruforgalom ettől a naptól kezdve az em-lített határozmányok alapján bonyolították le. Ugyan-akkor jelentettük azt is, hogy a Görögországgal való vasúti forgalomban az áruszállítás további intézkedé-sig az eddigi határozmányok szerint fog történni. No-venber hó elsejével végre életbe léptek Görögország-ban is az új Berni Nemzetközi Egyezmény határozma-nyai s így ezzel a nappal hatályukat veszítették a Görögországgal való közvetlen és tranzit-áruforgalomra vonatkozó eddigi határozmányok. A magántulajdont képező kocsik szállítása most már szintén az ezekre vonatkozó nemzetközi szállítási szabályzat határoz-mányai alapján fog történni, amely szabályzat az új Berni Egyezményben annak pótléka gyanánt van ki-nyomatva. Mindezek a határozmányok vonatkoznak a Keleti Vasutak Görögország területén lévő Alexandro-pol állomásra is. A rovatolást illetőleg azonban tovább-ra is az eddigi határozmányok érvényesek.

Értekezletek a Lloydban. A »Szubotikai Kereske-dők és Gyárosok Egyesülete« (Lloyd) folyó hó tizen-harmadikán, csütörtökön, este félkilenc órakor a ke-reskedőkkel és folyó hó tizennegyedikén, pénteken ugyancsak esti félkilenc órakor a gyárosokkal az egyesületi olvasóteremben értekezletet tart. Tárgy: A vámtarifa díjtételeinek revíziója. A »Lloyd« ez uton is kéri a t. kereskedő és gyáros urakat, hogy az érte-kezleteken minél nagyobb számban résztvevni és eset leges indokolt javaslataikat és indítványokat írásba foglalva magukkal hozni sziveskedjenek.

Áruszállítási kedvezmény a görög államvasuta-kon. Szoluni főkonzálutusunk értesítése szerint a görög államvasutak folyó évi november hó tizenötödiké-től kezdve a bivalyok és bivalyborjúk szállítási díját 25%-kal leszállították. A görög államvasutak ezenkívül a rendes díjszabás 10%-ának mérséklését is engedé-lyezték mindenki részére, aki egy év alatt Gyevgyeliából vagy Szolunból (Szalonikiból) Athénbe vagy Pi-reusba 2800 aprómarha- és 1500 szarvasmarha-szállít-mányt szállít. A szállítók minden egyes küldeménynél a

díjszabás szerinti teljes illetéket tartoznak fizetni, de a fenti 10%-os engedményt visszatérítik nekik, mihelyt a 2800 aprómarha- és 1500 szarvasmarha-szállítmányt le-szállították és az eszközölt szállítások bizonyítékául vonatkozó szabályszerű fuvarleveleket bemutatják.

Noviszadon lesz a legolcsóbb gáz az egész országban

A városi légszuszgyár leszállítja a gáz árát

Noviszadról jelentik: Noviszad város képviselőtes-tülete csütörtökön délután négy órára egybehívott rendkívüli közgyűlésen fogja tárgyalni a város jövő évi költségvetését, amelynek keretében sor kerül a vá-ros üzeminek és így a gázgyárnak költségvetésére is.

A számvevőség a gázgyár kiadásait 1,548,713.20 dinárral vette fel a költségvetésbe, ezzel szemben az előirányzott bevételek 1,745,687.50 dinárt tesznek ki és így a gázgyár a jövő évben már 196,974.30 dinár ha-szonnal fogja működését lezárhatni, ami nagy rész-ben Kürti János mérnök, gázgyári igazgató érdeme, aki ezt a városi üzemet, aránylag igen rövid idő alatt rentabilissá és aktívá tudta tenni.

Az elért eredmény lehetővé tette, hogy a gáz-gyár a jövő évi január elsejével a gázszolgáltatás árát az eddigi 4.5 dináros árról 3.5 dinárra tudja le-szállítani és ezzel az országban a legolcsóbb légszusz-árat érí el, mert Szuboticán, ahol csak 3 dinár a gáz ára, háromezer kalóriás gázt állítanak elő, míg Noviszadon ötezerest.

A gázgyár a jövő évben egy millió dinár kölcsönt vesz fel a Városi Takarékpénztárnál és ebből az ösz-szezből olyan modern gázfejlesztő kemencét fog épí-teni, amely lehetővé fogja tenni, hogy a városi gáz-gyár a jövőben a felhasznált szenet nem az eddigi 25 százalékos mértékben, hanem 45 százalék erejéig használhassa ki, ami újabb megtakarításokat ered-ményez és a gázgyár reméli, hogy már 1930-ban a gáz árát további leszállítással 2.8 dinárért fogja a fogyasztóknak adhatni.

A gázgyár emellett hálózatát már a jövő év elején lényegesen kiépíti és pedig megcsinálja a Szremszka és a Vojvodjanszka-uccák hálózatát és ezzel a Kis-Limánt is bekapcsolja a hálózatába, azonkívül terve-be van véve az új vámpalota gázzal való ellátása érdeké-ben az új Kraljica Mária-ut és környékének a hálózat-ba való bekapcsolása is.

Az egymillió dináros kölcsönből a gázgyárnak for-gótökére is jutna, amelynek segítségével lehetővé válik majd, hogy a gyár jelentékeny szénszükségletét kész-pénzben fizethesse ki és ezáltal olcsóbb szénárakat fog elérni.

Csehszlovákiában lehetetlenné teszik az édesbor előállítását

Alkalmazni fogják az alkoholizált bor be-hozataláról szóló törvényszakaszt

Prágából jelentik: Kormánykörökből származó hí-rek szerint a földművelési minisztérium kezdeménye-zésére büntetni fogják az alkoholizált bor behozatalát és az ilyenmü árut a határon elkobozzák. Ez a rend-szabály súlyosan veszélyeztetni a belföldi édesborelőál-lítást. A rendszabályt, amely a bortermelésről szóló törvényben már régóta megvan, de eddig a gyakorlat-ban még nem alkalmazták, csak most léptették életbe, de máris megmutatkozott következményeiben, mert néhány nappal ezelőtt, amikor a törvényt gyakorla-tilag még nem alkalmazták, csehszlovákiai borkereske-dők osztrák és trieszti édesborképviselőkkel közel fel-száz vagon édesborra kötöttek üzletet. A tizenöt tokos alkoholtartalom felüli borok rendszerint nem teljesen természetesen, behozataluk azonban eddig szabad volt egészen a bortartalom 22. fokáig. Csupán a normális vám mellett kilogrammonként 2.50 korona vámot ve-tettek ki rájuk, azonkívül 15 fokon felül minden fokért 17 koronát.

Ezeket a borokat a bécsi és trieszti szabadraktá-rakból importálták, ahol minden valószínűség szerint csehszlovákiai szeszal alkoholizálták azokat. A cseh-szlovákiai cégek ezekből a borokból édes borokat gyártanak és jelentős cukormennyiség hozzáadásával az alkoholtartalmat a 15 fok megengedett határáig szállítják le. A mostani behozatali tilalom ellen a cseh-szlovákiai közgazdasági körök élesen állástfoglalnak, mert az egyrészt az állam károsítását jelenti a vám-bevétel csökkenése folytán, másrészt a belföldi vállala-tokat károsítja meg, amelyek az édesbor gyártását kénytelenek lesznek megbüntetni és az édesbort im-portálni, végül pedig megkárosítja a belföldi cukoripart, amely a belföldi fogyasztás emelésére törekszik, ho-lott így nem lesz meg az a biztosítéka, hogy a Bécs-ben, vagy Triesztben csehszlovák behozatalra gyár-tott boroknál csehszlovákiai cukrot használják fel. Az érdekelt körök interveniálni fognak ez ügyben a kor-mánynál.

A legjobb Mährisch-Ostrai kocsz és porosz kályhaszén

bármily tételben „Iguls“ Wirth tüzianyag kereskedésében, Paličl ut 6. — Telefon 503

Követelje, mert már meggyőződött róla, hogy páratlan a maga nemében a **PYRAM** Kimondottan ezt kérje! növényi paszta!

Uj szerszám gép k,
sómalom, szúzó,
42-es malomkőjárt,
hengerrovátakó és
csiszógép, transz-
misszió, kuplungok
és szíjtárcsák legol-
csóbb árban kaphatók
Reiss Dezső
technikai ügyökségben
Subotica,
Paja Dobanovačkova ul. 8

Ernyők
nagy választékban, alakítások,
javítások legolcsóbb árban
STEIN-nél
Subotica. — Kisközpólnánál

Száraz pormentes
**faszenet, bécsi
kokszt, elsőrendű
meszt, becsi
potlancemen-
tet és tűzfűtő ajánl**
RÉVAI ADOLF
Subotica - Telefon 551

PÉNZ-
kölcsönt, 5—
15.000 dinárt keres ke-
reskedő fedezetre. Ügynö-
kök díjaztatnak. Ajánlato-
kat Schmolka hirdetőiro-
dába Novisad küldendők
„Meglehető hamar” jellegre

Parfümeriát, kozmetika-
t és higiénikus cikkeket
csakis a
BRACAMAREZ
cégnél
NOVISAD
Kralja Petra 15.
vásároljon, mert ez a leg
nagyobb és legszortírozot-
tabb raktár. — Loszolidabl
kiszolgálás!
Még en lezállított árak
Legnagyobb választék
karácsonyi és újévi
ajándékokban.

Alapított 1882-ben **PHÓNIX** Alapított 1882-ben

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BÉCSBEN

Igazgatóság az S. H. S. királyság részére BEOGRAD
Fióközpont a Bácska és Novisad részére: **SUBOTICA**, Kralja Aleksandra 6.

Sürgőnycím: **LUFENIKS**
Telefon: 3—34.

A biztosítékösszegek dinár értékben 1,536 000 000
A megkötött életbiztosítások állása dinár 12,400.000.000
Ebből az S. H. S. királyság területére csak több mint **Din. 500.000.000**
500 millió

A társaság nagyon előnyös feltételek mellett eszközöl:
Életbiztosítás, megélés és halál esetére
Tőkebiztosítás, megélés és halál esetére
hozománybiztosítás és gyermekekről való gondoskodás
Járadékbiztosítás, tartós, teljes és részleges rokkantság esetére
A díjakat nem kell fizetni, amint a tartós rokkantság bekövetkezik.
A kötvények nem veszítik el érvényességüket, meg nem támadhatók.
A legmodernebb kombinációk, a legjobb feltételek, a legalacsonyabb díjszabás

Balesetbiztosítások
Autóbiztosítás

A társaság működési területe az S. H. S. királyság, továbbá: **Németország, Franciaország, Belgia, Hollandia, Spanyolország, Olaszország, Levante, Egyiptom, Palesztina, Austria, Csehizlovákia, Magyarország, Bulgária, Törökország, Görögország, Románia.**
A társaságnak Európa összes államaiban vannak fiókjai és képviselői. **Fióközpontok az S. H. S. királyság területén: Zagreb, Ljubljana, Sarajevo és Újpek; fióközpont Subotican, képviselő-tek minden városban.**

ELISMERŐ NYILATKOZAT
Boldogult férjem, Zódi András kereskedő, Subotican 1927. januárjában biztosította magát a »PHÓNIX« bécsi életbiztosító társaság jugoszláviai igazgatóságánál 50.000 dinárról szóló tőkére.
Mintán férjem ez évben meghalt, a társasághoz fordultam a biztosított összeg kifizetése végett.
A »PHÓNIX« teljes egészében megfelelt kötelezettségének és minden akadály nélkül kifizette a teljes biztosított összeget, azaz: **ötvenezer dinárt.**
A »PHÓNIX« életbiztosító társaság ezen kuláns eljárása arra késztet, hogy ez uton fejezzem ki hálás köszönetemet kuláns eljárásáért és mindenkinek, ki önmaga és családja jövőjét biztosítva akarja látni, a legmelegebben ajánljam.
Subotica, 1928. április hó.
Üzv. Zódi Andrásné

Halló! Halló!
Külön osztály
sár- és hócipők javítására
prima amerikai és angol nyersanyagból a legelőkeltebb kivitelben
Mirovics Konstantin
modern cipésze
Subotica, Karadžićeva ul. 18

Narancs Citrom Füge
Jánoskenyér
mindenfélé
DÉLIGYÜMOLCS
viszont ladóknak
„FORTUNA“, Cara Lazara ul. 4

Prima urasági kékmák
MAUTHNER-féle
és az összes gazdasági magvak kaphatók a képviselőnél
Velimir Lederer, Subotica
Manojlovićeva ulica 7. Telefon 6—28.

Nézzén a tükörbe!
és ha azt látja, hogy **arca gon-
dozásra szorú**, úgy használja a
Kovács-féle
Nagyenyedi Arkenőcsöt
és **Borax-szappant**
Kapható mindenütt. - Főelárulítás nagyban és kicsinyben
DROGERIA HERCL SUBOTICA
HOTEL BEOGRADDA SZEMBEN

Legolcsóbban vásárolhat
gyermek patentharisnyát
női és férfiharisnyákat
gyermekjátékok
nagy választékban
Körösinél Trumbićeva ul. 7
(Papuce-piac, Co-
nen-báz)
Saját érdekében gyűződ-
jön meg jöminőségű áru-
inról és olcsó áruinról

Virágai
gyönyörűen fejlődnek és
pompázóan virulnak ha
**Kanipos növénytáp-
szóval** neveljük őket.
Ára 12.50 és 42.- Din.
Szorgalmasan **TOJÓK**
aproszárnysók
nevelésére, hiztatására
és baromfitudósok
ellenutálhatatlan a
KOKO baromfipor
Ára 10.-, 40.- és 115.- Din.

Naponta garantált friss
I-a teavaj
Tescheni vaj, Radic-féle
Ementhali sajt
Gruyer-sajt
Roquefort-sajt, Francia
Gorgonzola-sajt, Olasz
Fidami sajt, Hollandi
Óvári sajt, Magyar
Szalámi sajt
Ementhali krém (préselt)
sajt
Kačkalj-sajt, pirotski
Trappista-sajt, boszniai
Trappista-sajt, bánati
Kasinó-sajt
Liptói turó
Sombori turó
Kvargli
Imperial-sajt
Romadour-sajt
**Reggeli sajt, Frühlück-
küse**
Hegyi sajt, Kräuter-küse
Édes tejfel
Tehénturó és mindenféle
bel- és külföldi dobozos
csemegesajtok kaphatók
Trišić Tódor
tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmajerova
ul. 22. Halpiac

Kérjen mindeütt
»TRETORN«
sár- és hócipőt. A
TRETORN
cipőknek nincs
versenyhársa!

SZIFILISZ
gyógyítható
SIGMARGYL
pasztillákkal
Dr. Pomaret párisi tudós legújabb talá-
mányával. A Közegészségügyi Minisztérium
által 43367. szám alatt engedélyezve. Ismer-
tetést 1 dinár bélyeg ellenében küldök
JOSIF PANTIĆ BEOGRAD, Kr. Natalija 5.

Bence és Haraszti
irógép, számozógép, és sok-
szorosítógépek mehanikai
szaküzlete
SUBOTICA
1037 Cifra M. tod trg 29
A. E. G. Irógépek vojvodinal képviselője
Bence és Haraszti Irógépezet újra előnyös feltételek mel-
letti. Villany- és vízvezető osztályuk és Harambašićeva ul. 8

SLAVEKS FURNIROKAT
legjutányosabban szerezheti be
SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU
Zagreb, Brod n/S vezérképviselőjénél
LUDWIG HUBERTIŠIN, NOVISAD
Cara Dušana 33. Postafiók 25

TA KÁCSOK
legolcsóbban kaphatnak
Kenderfonalat
és mindennemű gajufonalat
A. ROMANO cégnél, Zagreb
Boškovićeva 15

Társat vagy társnót
keresek jól jövedelmező exportüzletem
kibővítéséhez. Biztos existencia.
Szükséges tőke 50—60.000 dinár.
Megkereséseket „EXPORT” jelleggel a kiadóba kérek

Uri divatkülönlegessegekben a vezető cég: **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA** P. & C. Habig, Borsalino és Paulina kalapok, L. B. O. úri és női hársnyák egyetl lerakata. Allandó dú választék férfi fehérnemű (mérték szerint is), nyakkendők valódi angol poulowerok és utazó/ideleiben Pontos kiszolgálás szolid árak mellett

NYILT-TÉR

A Centrális Banka zálogosztálya Subotica a közeledő karácsony alkalmából neves festőművészek eredeti festményeit, művészi gobelineket, ékszereket, butorokat, pianinót, fényképező-gépeket, stb.

alkalmi áron kiárusítja

A tárgyak hétköznapokon egész délután megtekinthetők. 13033

Opštinsko Poglavarstvo Bački Monoštor.

Br. 3642—1928.

Oglas

Na osnovu rešenja opštinskog predstavnštva u B.-Monoštoru br. 168. zap. 1928. objavljujem, da će opština B.-Monoštor dne 30. decembra 1928. god. pre podne u 9 sata izdavati u zakup pravo opšt. lova na vreme od 1. januara 1930. god. do 31. decembra 1936. god. putem javne dražbe najvišem nudiocu.

Uslovi se mogu videti svakog radnog dana za vreme zvaničnih časova u kancelariji opštinskog beležnika.

U Bačkom Monoštoru, 10. decembra 1928. god.

Milan Bikicki s. r.
v. d. beležnik. 13091

Stipan Periškić s. r.
opšt. knez.

Nyilatkozat

Alulírott ezennel kijelentem, hogy János (Jovan) fiam adósságaiért a mai naptól kezdve nem felelek és azokat nem fogom kifizetni.

Uzdin, 1928 december 10.

Lupuleszku M. Gligor
gyáros és földbirtokos

13081

A BÜVÖS TALLÉR

▲ „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“ EREDETI REGÉNYE
Irta: Somlay Károly 20

Végre elmúlt a gyötrelmes éjszaka. Pirkadt az ég. Anélkül, hogy az urát felébresztette volna, leszállott az ágyról, csendesén kiserant a szobából, mosakodott, fésülködött, aztán kiment a kertbe palántákat ültetni.

István csak az első harangszóra ébredt. Nagyon meglepődött, mikor a felesége ágyát üresen találta. Aztán eszébe jutott, hogy Lidi talán a kertben van.

Ott is volt.

A fákat és a méhest elöntötte a derengő hajnal glóriája... Lidi hullámos haja szinte tündöklött a kékespiros világításban. Ruganyos mellén megfeszült a vékony kartonrékli. Karjaiban pattogtak az izmok, mikor a kapával belevágott a talajba. Hirehamva sem volt már az arcán a nyugtalanító gondolatoknak. Fűrgé mozdulataiból nem lehetett arra következtetni, hogy az éjjelt álmatlanul virrasztotta át.

Mikor észrevette, hogy az ura a kertbe lépett, egyet perdült. Az ilyen perdülésnél pítart vet a kurta szoknya. Ebben a pítarban aztán odavész a szerelmes férfi szemének világa...

— Várij csak asszonyka, várij csak, máskor majd békót teszek a lábaidra... Megszöktél a fészekből, — mondta István, mikor megpillantotta a feleségét.

— Sietnem kellett a dolgommal, István, mert ma délelőtt még a szilvafákról akarom leszedni a hernyófészkeket, — felelte Lidi.

— Ne végezzél te ilyen fárasztó munkát. Esetleg megcsuszik alattad a lajtorja, aztán — amitől az Isten őrizzen, — megütöd magadat.

— És hát a bűvös tallér?

— A bűvös tallér? Az igaz... De azért

Subotički kr. sreski sud kao gruntovna vlast.

Proj: 8434—1928. grunt.

Objava dražbe i dražbeni uslovi

U ovršnoj stvari dr. Antuna Vaš u Subotici, protiv Jovana Pölhe tuženoga.

Na predlog ovrhovoditelja određuje se dražba neznačenih nekretina radi namirenja glavnice od 6.000 dinara, 6% kamate od 10 januara 1924. godine, dosadašnji troškovi od 827 dinara, troškove ove molbe 567 dinara i daljnjih troškova.

Opis nekretina: 1. U subotičkom grunt. ulošku broj 26707. na ime Jovana Pölhe pod redn. i top. broj A. I. 1—2. 8420. i 8421. u površinu 141 i 262 kvadr. hvati to jest jedna kuća br. 58. mlin, dvor i oranica u Radanovcu.

Isključno cene: I. gornjih nekretina zajedno 15.000 dinara. Za dražbu uruči se dan: 28. decembra 1928. g. pre podne u 9 sati pred ovim sudom u sobi broj 22. U Subotici, dne 11. oktobra 1928. god.

Berke s. r.

13067

sudija kr. sreskog suda.

Görögkeleti Egyházközség Szentán.

155—1928. szám.

Hirdetmény

A noviszdai hácskai Püspökség intéző bizottságának A. O. 1434, 448—1928. sz. jóváhagyó végzése és az egyháztanács 123. sz. határozata folytán az állami számvetőségi törvény 86—98. szakasza alapján, Vujics Pál hagyatékához tartozó ház javítási munkálatai nyilvános árlejtésen f. évi december hó 19-én d. u. 2 órakor az egyházközség irodájában kiadatnak.

Az előírányzott összeg 131.426 dinár 54 para és pedig:

Közműves munkálatok	69.709 dinár 66 p.
Ácsmunkálatok	16.247 » 36 »
Bádgosmunka	34.945 » 52 »
Asztalos, lakatos és festési munka	10.524 » — »

A tervezet és a feltételek naponként megtekinthetők a hitközség irodájában. Az előírányzott összeg 10%-át óvadékképpen a gör. kel. szerb hitközség pénz-

tárába kell akár készpénzben, akár értékpapirokban letétbe helyezni.

Ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel ellátva, zárt borítékban, legkésőbb az árverés napjának reggeli 11 óráig a hitközség irodájában adandók be.

Az utóajánlat, valamint a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtnak.

Az egyházközség fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választ.

A hitközségnek Szentán, f. é. december hó 4-én megtartott üléséből.

Aleksandar Tucakov
titkár.

12987

Dr. Milos Ludajics
elnök.

Vezérképviselő:

Schossberger Adolf
Novisad

SZÉNÁT

bálakba préselve, teljesen sásmentes, ab Brcko állomás szállítok
métermázsáért 105.— dinárért
GEBHARDT JÓZSEF, BRČKO, Bosna

Az ablak alatt ögyelgő vadászlegény bizonyosan megpillanthatta a menyecskét, mert sétatálcájával katonamódra tisztelgett.

Ljdi megdöbbsent. Sápadtan menekült a szobából.

A leány figyelmét nem kerülhette ki a furcsa jelenet.

— Ejha, a májszterné, az én drágalátos ifiasszonyom ennek a besteléleknek a szeretője... Szentéletű vasfazék, csak a füle kormos... Persze, ilyen csinos legénynek nem kerül nagy utánjárásába, hogy egy asszony fejét elszédítse... A légy hamar rászédül az enyvespapirosra... Sosem hittem volna, hogy ez az asszony csalja az urt... Micsoda vérből magzott fel ez az asszony!... És a Tamás is... Most már tudom, hogy miért maradt itt a faluban... No, várij csak, te kovártélyos kapitánya a sátánnak, majd szétrezzentlek én titeket, — mormolta a leány és bezárván az ablakokat, kiment a konyhára hogy segítsen a főzésnél.

Az öreg hajdu csak azt leste, hogy hol beszélhetsz négyszem között, bizalmasan Lidivel. Mikor látta, hogy az asszonyka a kertbe megy a dugványozást folytatni, utána sompolygott.

—Lidi te, mondanék valamit, — kezdte miután előbb óvatosan kikémlelte, hogy nem hallja-e valaki a beszédet.

— Tudja Móri bátyám, hogy mindenkor szívvel, lélekkel hallgatom a szavait, — felelte a menyecske.

— Tudod, hogy apád helyett apád voltam. Jó apád.

— Fizesse meg a mindenható a jóságát.

— Hát csak azt akarom mondani, hogy itt láttam az imént az ablak előtt a vadászlegényt, azt az asszonytiprót.

A menyecske kiejtette kezéből a dugófácskát. Mintha a pokol tüze gyulladt volna ki az arcán, lángveres lett. Nem tudott válaszolni.

(Folyt. köv.)

Mielőtt ruhát csináltat okvetlenül tekintse meg legujabb eredeti párisi divatmodelljeimet

Cérnay-szalón

Subotica,

Telefon 712

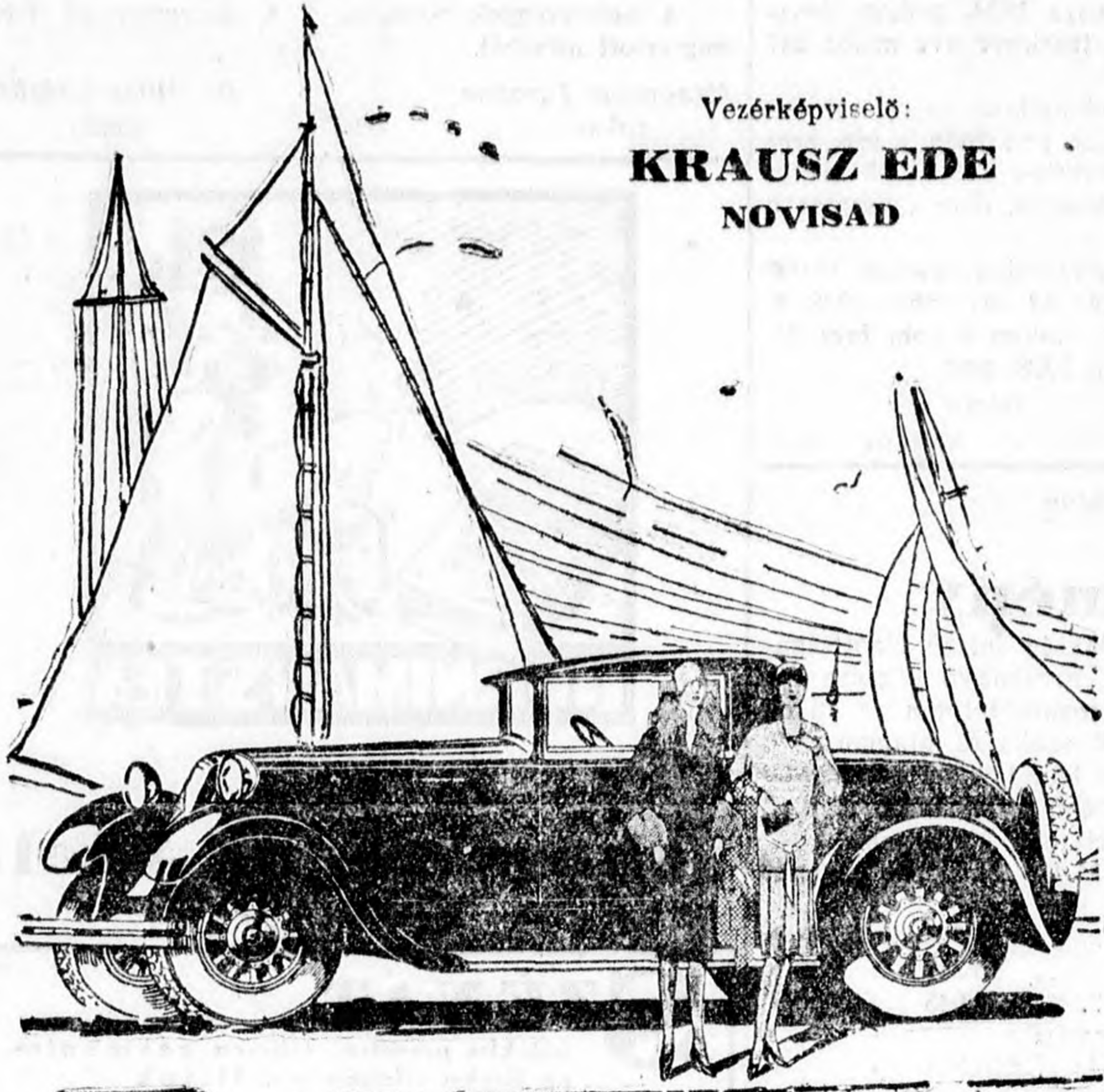
IV., Zlatarićeva ul. 10

Karácsonyi vásár pulloverek, nyakken-
dők, sálak, keztyűk, kalapok és sapkákban **Braća Stipančević-nél** **SUBOTICA**
A eksandrova ul. 9. (Korzó)

RENAULT

Vezérképviselő:

KRAUSZ EDE
NOVISAD

Legjobb Legkellemesebb Legbiztosabb
BÉL- és GYOMORTISZTÍTÓ
GYERMEKEKNEK és FELNŐTTEKNEK a

por

mert minden FAJDALOM
nélkül tisztít, kellemes az
íze és egyben erősíti és
fertőtleníti a GYOMROT
és a BELEKET és elejét
veszi ezzel sok komoly
MEGBETEGEDÉSNEK

Ha minden étkezés után rendszeresen bevesz
egy késhegynyi MAGNA-por, rendben lesz az
EMÉSZTÉSE és megszűnik a kemény
SZÉKLETE

13054

Megszünteti

a gyomorsavfultengést, a kellemetlen szájszagot,
a hányingert, a felbőffögést, a gyomorégést

Gyógyítja

a BÉL-hurutot, a GYOMOR-hurutot, az
EPE-bajokat, a GYOMOR-görcsöket, az
ARANYERET és a BÉL-fekélyt

Minden gyógyszerárban kapható pontos használati utasítással együtt 4 dinárért

Karácsonyi árusítás

a raktáron levő összes áruk

néhány ezer méter

angol férfiszövetek, öltönyökre, női és férfi télikabátokra, angol bélésszőrök, bársonyok, plüssök
angol, francia és svájci női divatár-ujdonságok
vásznak, asztalneműek, paplanok, ágyterítők, kendők

mélyen leszállított áron

Löwinger divatáruháza

Novisad, Kralja Petra 19

13080

Karácsonyra

a legkedvesebb

ajándék a rádió

Ezzel lépje meg családját és ismerőseit

A lezűsebb és legolcsóbb beszerzési forrás

»AUDION« Dip. Ing. N. KUN

Novisad, Kr. Petra ul. 30 (Kath. hitközség épülete)

A legnevesebb külföldi gyárak vezérképvisellete és lerakata

SZONYEGEK
perzsa, püsen, stb.

BŐR
KLUBGARNITURÁK
SZALONGARNITURÁK

FÜGGÖNYÖK
ottomán takarók

BUTOR

Komplett
HÁLÓK
EBÉDLŐK
URISZOBA
KONYHÁK
VAS és RÉZ
BUTOR

Versenyen
kivüli árak

Karácsonyi ajándéknak alkalmas

BABAKOCSIK **HOLLANDEREK**
gummikerékkel, BICIKLI
összecsuható gummikerékkel
D. 199.—

Tekintse meg ujonnan épült modern áru-
házunkat, vételkötelezettség nélkül

KRAUSZ EDE, NOVISAD
Kralja Aleksandra ulica 24
Telefon 20-24

LINOLEUM

OLASZ
NÉMET és
ANGOL
gyártmány
alegnagyobb
választék

Az ország
egyedüli és
legnagyobb
speciális
áruháza

Olvassa el! Végeladás!

Karácsonyi és ujévi ajándékok bevásárlása alkalmával
mindenki használja ki mindennemű kézműáru végeladási árait.

Dušan S. Monašević Novisad, Kralja Petra ulica 25

12140

Tudja-e Ön már, hogy a legfinomabb és leg- **Suboticán Dér Testvéreknél**
izletesebb hentes és husárut kaphat, Labor-palota

Szabadalmazott jégszekrényeket

40% jégmegtakarítással gyárt

Braća Goldner többszörösen kitüntetett **Szobotica**, Jugovića ulica 20
jégszekrénygyára **Szobotica**, Kérjen árjegyzéket!

**KRALJEVBREGSKA
FABRIKA ŠAMPANJERA I PODRUMSTVO**

többszö, ösen kitüntetett gyárt-
mányainak minél szélesebb
körben való megismertetésére

ajándék reklám-ládákat

hozott forgalomba a követ-
kező tartalommal:

- 2 üveg Reverence Kraljevberg pezsgő
- 1 üveg cognac Eau de Vie
- 3 üveg Kraljevbergski Riesling

melynek ára

250 dinár

postán utárvaltel

Egyben felhívjuk b vevőink figyelmét, hogy
Suboticán Szabados S. pálinkagyártó-kereskedő
cégénél (Bene Sud revidova ulica 5. szám alatt)
helyi lerakót léteítettünk, ahol összes g ártmá-
nyaink eredeti gyári áron minden időpontban
(még é j el is) kaphatók

**Hol
vásárol**

**a vidéki
Suboticán**

GYERMEK-KOCSI

Az elismerten legjobb minőségű

„BRAHA“-kosci egyedüli árusítója:
JOSO ŠTERN I DRUG, BAZAR
(Gyümölcs piac)

Sportkosci 200
dinártól feljbb
Viszonté árusítóknak
ára postánvaltel
Sátoroskosci 400
dinártól feljbb

KÉZMUÁRÚ

Karácsonyi

jutányos áron

elsőrendű

férfi-, nőruha és felöltő szövetekből

barchendeit, flanellek, vásznak és zsebkendők

STRASSER BÉLA

Vilsonova ul. 46. Fakultéttal szemben

ÓRÁK — ÉKSZEREK

Nagy karácsonyi vásá-

reklámúrákkal

KREKUS

óraspecialista üzletében. Tessék meggyőződi:
GYÜMÖLCSPIAC

TORTA SÜTEMÉNY

Karácsonyi olcsó árok

Sütemény darabja 2 dinár

Szantólos szalóncukor kg-ja 35 dinár

„City“ Bódis Lajos cukrászdájában
Rudics ucca (Labor-palota)

Egész nap rádió koncert!

Saját készítésű gyermek-,

leány- és fiuruhák

felöltők, télikabátok, fehérneműek szép kivitelben és
olcsón kaphatók

Faesar-szalóncban

Paja Kujundževa ulica 11

RADIO

KONRATH D. D.

rádiókészülékei

olcsók, jók, megbíthatók

TAMBURA

Mindenféle tamburahangszer
és húrok legolcsóbban

Kudlik Károlynál

Poštanska ul. 8.

Tgris-védjeggyű húrok nagyban és
kicsinyben

Őszi és téli szövet-

ujdonságaim megérkeztek!

Olcsó árok és e önyös feltételek!

Választékos szövetraktár!

Kun Jakab utóda Glasz Károly

uri szabó

Fra Ješe trg. Hitelbankkal szemben

AUTO ÉS RÁDIO

Akkumulátor

észítése és javítása, minden típusu telephez
katisz raktáron.

Vladislav Wilhelm

Pošičeva ul. 2

Karácsonyi fűszer- és csemegeszükségletét

Kovács és Gelányi-nál

(Labor-palota) szerezhett be

ahol likörök, rumok, cognacok, tortalapok, tea,
kávé, mazsola, mandula, mogyoró, dió, füge, da-
tolya, stb. jutányosan kaphatók

„ANKER“

Igazgatóság:
**BEOGRAD,
ZAGREB**

Alaptőke:
**465 millió
dinár**

ALTALANOS BIZTOSÍTÓ R. T. WIEN
Fiók: Subotica, Rudičeva ul. 1 (Labor palota)

Vállal:

ÉLET-, BALESET-, TUZ-
biztosításokat a legelőnyösebb
feltételek mellett

Helyi és vidéki képviselőket felvesszünk

Euphosal Paraffin Therapia

**Dr. Uzelac szanatórium épületében
Novisad, Dunapart**

Külföldön és helyföldön elismert német módszer sze-
rint **EUPHOSIL PARAFFIN THERAPIA** felülmúl-
hatatlan eredményt mutat fel: reuma, köszvény-
ischiás, lumbago, fagyás és neuralgikus fájdalmak
esetében. Kétséghelyonhatatlan siker az euphosal pa-
rafinos **FOGYASZTÁS** által az egész testre vagy annak
egyes részeire.

**Ugy a szivre, mint a test egyéb
részeire teljesen ártalmatlan!**

Szöbéli felvilágosítással,
prospektussal szivesen szolgálnak

Karácsonyfák!

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy két vagón
1—5 méter magasságu

válogatott karácsonyfa érkezett
Nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kapható.

Feigl Károly vas- és fadarabkezelésében.
Vél.-Becske ek, Zsitai trg (Dun-
gyverski sznyar épületében Kérem b. vevőimét, hogy n. ha-
logassák a vételt az utolsó napokra, mert a. é. féltg. or an elfo y

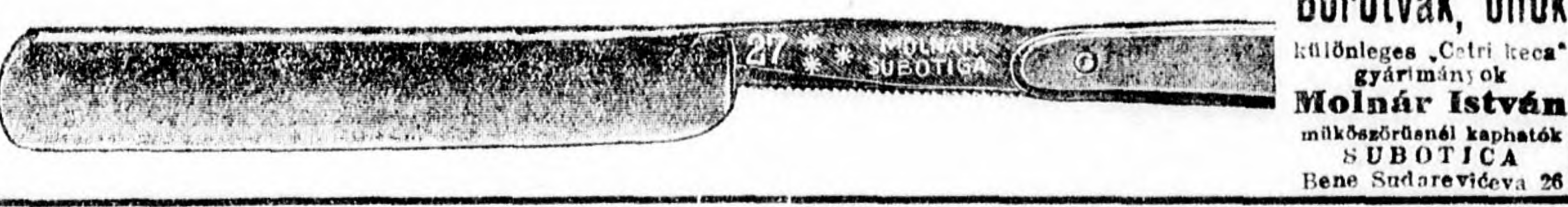
VIGYÁZZON!

NE VEGYEN MÁS KÉKITŐT,

MINT CSAK A

„KOLMAN“

FÉLÉT

Borotvák, ollók

különleges „Cetri keca“
gyártmányok
Molnár István
műköszörűségi kaphatók
SUBOTICA
Bene Sudarevičeva 26

Legjobb égő az Osram égő.

Parfimerija KAICS ajánlja különleges kölni vizeit nagyban és kicsinyben!
Chypre, Ambra, Lorigan, Kaliforniai Poppy, Orgona, Gyöngyvirág, Szekfü, Jácint, Ibolya, Nárcisz, Oross

LIFKA-MOZI

Szerdától—vasárnapig

Sárga liliom

Bíró Lajos szindarabjátán. Rendezte Korda Sándor

Peterdy Judit BILLE DOWE
Illésházi herceg CLIVE BROOK

Színhely: Illésháza, Budapest és a Markó-uccai fogház. A filmet a Paramount-gyár készítette amerikai tőkével

Rendes helyárak! Eredeti zene!

LEVELEZÉS

Aesenlap-ot kérem, tudassa mikor jöhet. Naponta tíz óráig várom. Aesenlap. 13104

Csinos szép leánynak bőkezű támogatója lenne középkori vidéki igazgató. — Diszkrétion biztositva. Leveleket »Téli esték« jellegre a kiadóba kérek. 13091

Tartós, elegáns és jutányos áru butort vegyen a legérgebb cégnél Brauchlernál, Subotica, Halpiac. 7211

HÁZASSÁG

Törvényesen elvált vendéglős keres harminchat éven felüli családtalan, jómódu, békés természetű, jólkú karsu nőt megfelelő hozmánnyal feleségül. Leveleket teljes címmel Senta Gornjibreg posterestante kérék. 13093

Jólszituált, egyedülálló 38 éves képzett uriember házasság céljából megismerkedne harmincon aluli hölgyvel. Leveleket teljes címmel »Vagyon nem fontos« jellegre a kiadóba. 13095

FOGLALKOZÁS

Ügyes elárutitónó vagy férfi rövidáru szakmából azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 12563

Borbélysegéd, bubihajvágó, hosszabb ideig városban dolgozott, azonnali belépésre állást keres. Horváth István, Mol. Bácska. 13096

Keresek két jó cipészsegédet állandó munkára azonnali belépésre. Vučić, Branjin Vrh (Baranya). 13098

Tanulóányokat fölveszek. Flamann Bőzsi divatszalon, Vilsonova ul. 31. 13102

Ügyes kiszolgáló leány felvétetik Szegyakov cukrászdá, Vel. Kikinda. 13101

»Univerzam« ügynőkség Suboticán, I. Manojlovićeva ul. I. Utveleket a leggyorsabban megszerez u. m. Európába, USA-ba, Kanadába, Kubába, Uruguayba, Argentiniába, stb. Katonai ügyekben szakszerűen eljár és sikeresen teljesít! Italmérési, korcsmai és trafik engedélyeket beszerzi! 13103

Mérlegképes könyvelő, szerb német, magyar levelező január 1-re állást keres. — Megkereséseket dr. Szántó Miklós Sombor továbbít. 13072

Főzést házimulatságokon, lakodalmakban, banketton, vidéken is és főzéstaniást vállal. Svalb Miklós szakács, Palić. 13066

Biztosítási ügyekben jár-tas, kizárólag szombori tisztviselőt keres a Jadransko bizt. társaság szombori képviselője. Jelentkezni lehet Anglopetrolnál, Weidinger-ház. 13073

Gyógyszertár tulajdonosok. Alkalmazottak állandóan előjegyzésben vannak Komikalijánál, Novisad. 12589

Vidéki hölgyek és urak ékszerjavítást és drágaköve-foglalást megvárhatják Elahánál, Subotica Edénypiac. 12560

Fogtechnikust alkalmaznék azonnali vagy legkésőbb december 15-i belépésre. Dr. Aušpic Rudolf, Sombor. 12849

Magisterek, assistensek és praktkánsok, kik elhelyezést óhajtának, irjanak Kemikalija, Novisad, címre. 12346

Fiatallabb kifutófiu felvétetik. Kőrösi, Trumbićeva 7. 13045

Zongoristát (nőt) keresek azonnalra mozi részére. Lehet kezdő is. Nagy mozgó Bácska Topola. 13061

Képviseletet, (nöket) állami értékpapírok terjesztéséhez, melyek életbiztosítással vannak egybekötve, provizó vagy fix fizetéssel felvesszünk, Paje Kujundžića 4. Jelentkezni Todorovicsnál. Lang agentura. 12913

Pómolnár állást keres bármikori belépésre. Cím: Kusikola Péter, Horgos, Vasmalom. 12979

VÉTEL-ELADÁS

Lakóház, a Majsai ut mellett, Sumska ul. 41. szabadkézből eladó. Tulajdonos Pajo Gergić. 13059

24 HP stabil szivógáz-motort vagy lokomobil keresek megvételre. Ajánlatok gyártmány és ármegjelöléssel Ujváry, Temerin címre küldendők. 13100

Ház a főuton 2 lakással és 2 üzlethelyiséggel eladó. és azonnal átvehető. Ugyanott teljesen új fűszerüzlet berendezés eladó. Frankopanska 15. 13062

Utiköltségeit takarítja meg, ha Róna Miksánál szerzi be divateikkeit. Subotica, Huspiac. 13085

Francia sapkák már 20 dinártól kezdve Róna Miksánál, Subotica, Huspiac.

Valódi angol harisnyák legolcsóbb beszerzési forrása Róna Miksa divatáruház. Subotica, Huspiac. 12563

Ház fűszerüzlettel, forgalmas helyen, eladó. Közlemben üzlet nincs. Rothenbach József, Nova Crnja 36. sz. 13085

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbott és címző költségessé számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhagyott jellegű leveleket továbbítunk. Kérleküldözésben vilámbőlyeg mellékelendő.

Maričić i Janković

könyvkereskedők udvari szállítók
fióközlete Subotica

Ajánlja: nagy és gazdag raktárát ajándéktárgyakban, felnőttek és gyermekek részére, ugymint képeskönyvek, emléktárgyak, albumok, könyvek, teljes írogarnitúrák és egyes darabokban is és más egyéb szép ajándéktárgykat. — Karácsonyfadíszek nagyban és kicsinyben 25 százalék engedménnyel, hatalmas választékban. 12935

Állandóan szakképzett ellenőrzés mellett készül!
Bebizonyíthatóan a legtökéletesebb!

ЗАСТУПНИКЕ-ЦЕ

агнине и речите, који су посещивали приватну муштерију, тражимо за Банат и Вацку за артикул свакоме потребан. Представити се

ТРГОВАЧКОЈ АГЕНТУРУ БЕОГРАД, КОЛАРЧЕВА 7.
или писменим путем прилажући 4 динара у маркама

Uj modern zongorák 15.500,—
pianinók 13.500,—
dinártól

Uj dió

idei egészséges termés Din. 8-25
Kapható a Suboticai Kereskedelmi és Iparbank által. Vidékre utánvétellel! Telefon 3-99

Uradalmi magyar kékmák

Engros—Detail Manó Sugár
Telefon 47

LEA KOZMETIKA Beograd, Kue Mihajlova 18 III. Telefon 45-46
Kikérlet garancia mellett a legnagyobb, több szépségábrákat és a tisztítószerkeket. Biztos, eredményes kurák. Készít speciális szőpítőszerkeket, a szőpítőszerkekről prospektust ingyen küld 1262

100 kocsi

munkát kaphat töltéscépitési munkánál az APATIN-SONTAI töltésen
Fizetés köbméterenként 12 dinár
A kocsik jelen kezzenek ugyanott a Fernbach-féle postüljál, Hauer József-féle

Modern és stílus butorokat

továbbá a szakma vágó üsres munkákát beszállanak az újonnan átépített mű-butorgyárunkban
SIPOS FIAI
Zenta ul. 3. Telefon 205.
Allandó raktár! 13043

Préselt szénát

bálákban, vagonitételekben szállít
NIK. A. JOVANOVIĆ VALJEVO 13099

Olcsó bor!

1 lte kitünő fehér fajbor 6 din.
1 liter kadarka siller . . . 6 din.

Nojcesek Géza

fűszerkereskedésében SUBOTICA

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

Kettős műsor! Két sláger!

Saxofon Suzi

Tragikomikus szerelmi játék. — Főszereplő: ANNY ANDRA — STAR-FILM

A puska poros torony ostroma

Mexikói történet. — Főszereplő: TOM MIX

Fajpincsikutyák, 4 hónaposa-k, eladók. Ninsevic, Frankopanska ul. 20. 13076

Singer varrógép sülyeszthe-tő, két fiókos, egy seylon el-adó. Cím a kiadóban. 13109

Használt gramofon 25 drb lemezzel eladó. Kádár fű-szeres, Halasi-ut. 13109

Ház 17.000 dinárért eladó. Livnička ulica 32. Ferrum öntőde mellett. 13107

Leégett Clayton-Shuttle-worth esőpló eladó. Csirska Johann, Gakovo. 13083

Eladó jó állapotban levő 6 HP Juvel-motor négylyuku Hofherr-morzsolóval és gyári vaskocsira szerelt kör-fűrésszel. Brandt János, Gakovo. 13082

Cipész varrógép, balkaros. Kaiser gyártmány, használt, de jókiban levő, el-adó. Érdeklődők forduljanak Gertner Lukácshoz, Čurug (Bácska). 13084

Fehér félháló szoba, se-zlonnal, egy antik szalon-garnitúra azonnal eladó. Cím a kiadóban. 13065

Gróme Agnes az egyedüli, melytől archöre gyönyörű lesz! Kapható mindenütt. Nagyban Kemikalija, Novi-szad.

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők, a legmodernebb kivitelben Gutainénál VIII., Ostojiceva ulica 32.

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban Szuboticán? Földes Semu ruhaárúháza-ban (Gyümölcs-piac). — Férfi öltöny már 475 dinártól. Őszi férfi raglánok már 675 dinártól. Iskolai fü ruhák már 350 dinártól. Gyermekek téli kabátok már 375 dinártól. Női felöltők már 425 dinártól. Leány felöltők már 375 dinártól. Éőrkabátok már 850 dinártól. Férfi télikabátok már 475 dinártól. Tessék meg-győződni olcsóbb mint bár-holl! 9075

Ford-személyautó, alig használt, új motornal, az állések bőráthuzattal azonki-vül üzemképes egytonnás Ford-teherautó, generálja-tíva, olcsón eladó. Meg-tékinthető Weisz, Sombor, Konjovicéva ulica 18. 12993

Méz, valódi tiszta perge-tett, 50 kg-os pléhkannák-ban ab Borovo állomásután vettél 1000 dinár Franz Koller, méhész. Borovo, Vukovár. 13048

Szalvátoros üvegeket, lite-rest és félliterest, keresek megvételre. Andrija Schwarz Subotica. 12007

15 hl. fehér bor eladó. Sza-bó József sütő, II., Raičeva ul. 8. 13014

Eladó gramofon 50 drb mű-vészlemezzel (Caruso, Pic-caver stb.) Megtékinthető d. u. 3—5-ig. Tiefenbach F. Vilmos, Subotica, Trg Vojvo-de Putnika 10. 13007

BAB

tarka 6 dinár kilogram-monként Fuchs i Drug paprikaüzletben, Subotica, Vilsonova 11. 12847

Ház eladó. Három éve épült, egészséges lakások-ka, szépen rendbehozva. A SzAND-pálya mögött. Tomičeva ul. 56. 11391

Magyarországból hozott ne-mes gyümölcsfák különbö-ző fajokban, kecskeméti rózsabarak hársfák gömb-piramisakác kapható, Rutt-kaynál, Lelenház mögött. 12766

11 lác föld a várostól 8 km-re eladó. Cím a kiadó-ban. 12910

Facipőt (klumpát) vegye-sen legolcsóbb napi áron szállítok. Simi-fazont is gyártok. Moser István fa-cipő-készítő, Apatin. 12991

Ebédlőkredenc diófából, márvány rézdiszítéssel ju-tányosn eladó. Karadžićeva 10. 12990

Ötven év óta fennálló korcsma, házzal együtt el-adó. Cím: Poštanska uli-ca 7. 12801

KULONFÉLE

Föld ingyen elhordható, kert töltésének is használ-ható. Gimnáziummal szem-ben. 13040

Fatkányt, egeret 24 óra alatt kiirt Nacsa Ignác pat-kányirtó, Bačko Gradiste. 13088

Ingyen kap 1 próbadoboz eredeti Daruváry krémct, ha portóra beküld bélyeg-ben 2 dinárt. A Daruváry krém ezideig a legjobb bevált szer arcisztálatlan-ságok, szeplők, májfoltok ellen. Kapható szaküzle-tekben. — Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, fő-postával szemben. 11357

Divatlapokra, folyóiratokra előfizetéseket elfogad Heu-mann könyvkereskedése. 12601

Bőrbeadó St. Kanjizán, a város legforgalmasabb hely-lén 39 éve fennálló, jófor-galmu fűszer- és vegyeske-reskedés lakással. Özv. Szi-lágyi Antalné, St. Kanjiza. 12853

Ondolás, hajvágás, fej-mosás à 8 dinár együttesen 20 dinár a párisi és bécsi diplomás fodrásznál! V. Bulajić SUBOTICA Aleksandrova 15 Prokesc-palota